

Delårsrapport Augusti 2019



Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Förvaltningsberättelse.....	4
Uppföljning av strategisk plan 2019-2022.....	4
Styrning och styrmodell.....	4
Uppföljning.....	4
Verksamhetsuppföljning till delårsrapporten augusti 2019.....	5
Fokusområden.....	7
Social hållbarhet.....	7
Samhällsbyggande.....	12
Kompetensförsörjning, sysselsättning och näringslivsutveckling.....	16
Klimat, miljö och energi.....	22
Ekonomi.....	25
Samhällsekonomin.....	25
Kommunens ekonomi.....	26
Resultat och ekonomisk styrka.....	26
Risk och kontroll.....	30
Ekonomisk ställning.....	35
God ekonomisk hushållning.....	37
Kommunen.....	37
Den kommunala koncernen.....	38
Ekonomiska rapporter.....	39
Kommunkoncernen.....	39
Resultaträkning.....	39
Kommunen.....	39
Resultaträkning.....	39
Kassaflödesanalys.....	40
Balansräkning.....	41
Driftredovisning per nämnd/styrelse.....	42
Investeringsredovisning per nämnd/styrelse.....	43
Noter.....	44
Not 1 Redovisningsprinciper.....	44
Allmänna redovisningsprinciper.....	44
Använda redovisningsprinciper och gränsdragningar.....	44
Avvikande redovisningsprinciper.....	45

Inledning

Det går på många sätt bra för hela Bodens kommun. Vår kommun är en av få i länet som har en befolkningsökning. Vi är länsetta vad gäller företagsklimat och vi kan välkomna nya etableringar som bidrar till framtida jobb och hållbar utveckling. Landsbygdsföretagen fungerar som viktiga motorer för byarna. Våra nya utbildningar inom gaming och e-handel lockar studenter från hela Sverige och även andra länder. Vi sjesätter en ny struktur för skola och förskola. Dessutom byggs det nya bostäder.

Men kommunen står fortsatt inför flera utmaningar. Det kan kosta att växa och det finns ett stort uppbyggt tekniskt underhållsbehov. Det gör att vi måste prioritera i våra utgifter. Samtidigt måste vi kunna locka och behålla personal som får alla verksamheter att fungera. Det är kanske extra viktigt vad gäller omsorg och utbildning. Under de närmaste åren kommer många av våra äldre anställda att gå i pension och vi måste finna deras efterträdare.

Det skapar förstås samtidigt möjligheter för unga och familjer att bygga sin framtid i vår kommun. Tillgången till jobb, bostad och goda livsmiljöer kommer att vara ett av våra bästa argument för att attrahera fler till vår kommun. Det handlar om vårt närhetsliv. Att det alltid är nära till det som är viktigt – och kanske lite till.

En av de stora förmånerna i mitt uppdrag är att varje vecka få möta människor som brinner för att utveckla och för att bidra till vårt gemensamma samhällsbygge. Det är människor som har en stolthet och vet att vi tillsammans kan uträtta storverk om vi enas och är uthålliga. Och det är det som utmärker Boden-andan. Att vi aldrig låter motgångar stoppa oss och att vi alltid reser oss igen – starkare än vad vi var igår.

Där har vi kommunens allra största resurs. Alla fantastiska Bodensare och medarbetare. Det är alla vi tillsammans som lägger grunden för framtiden. Och det gör att vi kan möta alla utmaningar med tillit och framtidstro.

Boden den 23 september 2019

Claes Nordmark
Kommunstyrelsens ordförande

Förvaltningsberättelse

Uppföljning av strategisk plan 2019-2022

Styrning och styrmodell

Med utgångspunkt från visionen och befintlig styrmodell fastställer kommunfullmäktige varje år en strategisk plan. Den innehåller planeringsförutsättningar, vision, värdegrund, fokusområden med tillhörande mål och uppdrag, ekonomiska ramar till nämnderna samt ägardirektiv till bolagen och inriktningar till stiftelsen. Beslut om den strategiska planen och dess innehåll föregås av en dialog mellan budgetberedningen och nämnderna.

Under 2018 har en ny styrmodell implementerats, vilket i sin tur har resulterat i en ny strategisk plan för perioden 2019-2022. Den nya styrmodellen har bland annat inneburit att de tidigare tolv utvecklingsområdena är ersatta av fyra fokusområden. De 4 fokusområdena är: Social Hållbarhet. Samhällsbyggande. Kompetensförsörjning, sysselsättning och näringslivsutveckling. Klimat, miljö och energi.

Bodens kommun tillämpar mål- och resultatstyrning i kombination med tillitsbaserad styrning. Syftet med styrmodellen är att styra kommunens resurser så effektivt som möjligt för att ge mesta möjliga nytta för medborgarna. Tillitsbaserad styrning ger utrymme för nämnderna att utifrån det som är reglerat i lagar och föreskrifter samt kommunfullmäktiges mål, anpassa hur man arbetar med att nå målen inom sitt specifika verksamhetsområde. Den tillitsbaserade styrningen ger även större handlingsutrymme för de olika förvaltningarna och verksamheterna kring hur man ska arbeta med att uppnå de politiskt uppsatta målen.

Inför ny mandatperiod görs en omvärldsanalys som ska visa de långsiktiga trender och utmaningar som kommunen står inför. Trenderna ska ligga till grund för fokusområden som är särskilt viktiga för kommunens utveckling kommande år och för att nå den långsiktiga visionen. Fokusområdena utgör basen i den strategiska planen och avsikten är att de ska gälla under hela mandatperioden.

Inom varje fokusområde finns kommunfullmäktiges prioriterade mål. Målen är i de flesta fall så kallade utvecklingsmål, dvs beskriver en framtidsbild och ett önskvärt slutläge. För målen och framgångsfaktorerna fastställs under 2019 en plan för uppföljning, bland annat innehållande indikatorer samt andra metoder för uppföljning, som sedan används som en del i att mäta måluppfyllelsen. Dessa är endast en del av den samlade analysen och värderingen av måluppfyllelsen inom respektive fokusområde. Även om målen och graden av måluppfyllelse följs upp årligen är det viktigt att påpeka att målen är tänkta att uppnås till 2022 det vill säga vid utgången av planperioden. Som komplement till målen fastställer kommunfullmäktige även uppdrag till nämnderna under respektive fokusområde.

Nämnderna har att ta fram och fastställa olika framgångsfaktorer i sin verksamhetsplan. Framgångsfaktorerna ska beskriva hur man avser arbeta för att uppnå de olika målen inom fokusområdena, dvs varje framgångsfaktor är kopplat till ett mål inom ett fokusområde. När respektive nämnd fastställt framgångsfaktorer i verksamhetsplanen, tar respektive förvaltning fram aktiviteter som i sin tur ska genomföras inom varje framgångsfaktor. I verksamhetsplanen anges även ett mått (nyckeltal) och/eller en metod för uppföljning (till exempel workshop, enkät, intervju) som kopplas till respektive framgångsfaktor och som utgör grunden för uppföljningen av verksamhetsplanen och därtill kopplade framgångsfaktorer. Aktivitetsnivån följs upp och utvärderas av respektive förvaltning.

Uppföljning

Uppföljningen till kommunfullmäktige och kommunstyrelsen består av årsredovisningen, delårsrapporter och månadsrapporter. Uppföljning av strategisk plan sker i delårsrapporten efter augusti samt i årsredovisning. Nämndernas verksamhetsplaner följs upp i verksamhetsberättelser i samband med delårsrapport och årsredovisning. I den förenklade delårsrapporten efter april sker endast uppföljning av ekonomin. Övriga uppdrag, än de som framgår i strategiska planen, rapporteras till fullmäktige separat en gång per år.

Förvaltningsberättelse

Uppföljning av strategisk plan 2019-2022

De mål som finns för respektive fokusområde kräver en utvecklad uppföljning då de flesta av målen beskriver ett framtida tillstånd utifrån ett kvalitativt perspektiv. Det innebär att uppföljningen av strategisk plan från 2019 kommer baseras på en kombination av kvantitativ och kvalitativ data och information, genom ett antal indikatorer inom respektive fokusområde i kombination med andra metoder och inte minst genom en värdering och analys av respektive nämnds uppföljning av sin verksamhetsplan, sina framgångsfaktorer och aktiviteter. På nämnds nivå kommer främst arbetet med framgångsfaktorerna att följas upp, för att sedan ligga till grund för den samlade analysen kring måluppfyllelse och progression inom respektive fokusområde. Precis som tidigare används systemet för verksamhetsstyrning och uppföljning, Rodret, i uppföljningen.

Verksamhetsuppföljning till delårsrapporten augusti 2019

Nedan beskrivs kortfattat vilken metod som använts vid verksamhetsuppföljningen för delåret 2019. Inledningsvis kan det konstateras att det till delåret ej genomförs någon värdering av graden av måluppfyllelse för respektive mål inom de fyra fokusområdena. Detta sker för första gången vid årsredovisningen 2019. Analys omfattar en bedömning av progressionen inom respektive fokusområde och analys av hur de olika framgångsfaktorerna på nämnds nivå bedöms bidra till att på sikt uppnå de mål som framgångsfaktorerna kopplar till. Nedanstående tabell visar antal mål, antal framgångsfaktorer och antal uppdrag inom varje fokusområde. Samtliga mål är adresserade genom minst en framgångsfaktor, men antalet kan variera mycket beroende på mål och fokusområde. En sammanfattande reflektion som kommit fram vid delårsuppföljningen är att antalet framgångsfaktorer är väldigt högt, beaktat mängden aktiviteter som genereras, som sedan ska genomföras och slutligen följas upp.

FOKUSOMRÅDE	MÅL	FRAMGÅNGS-FAKTORER (antal)	UPPDRAG (antal)
Social hållbarhet	9	89	4
Samhällsbyggnad	6	51	21
Kompetensförsörjning, sysselsättning och näringslivsutveckling	9	33	3
Klimat, miljö och energi	5	34	4
Alla fokusområden	29	207	32

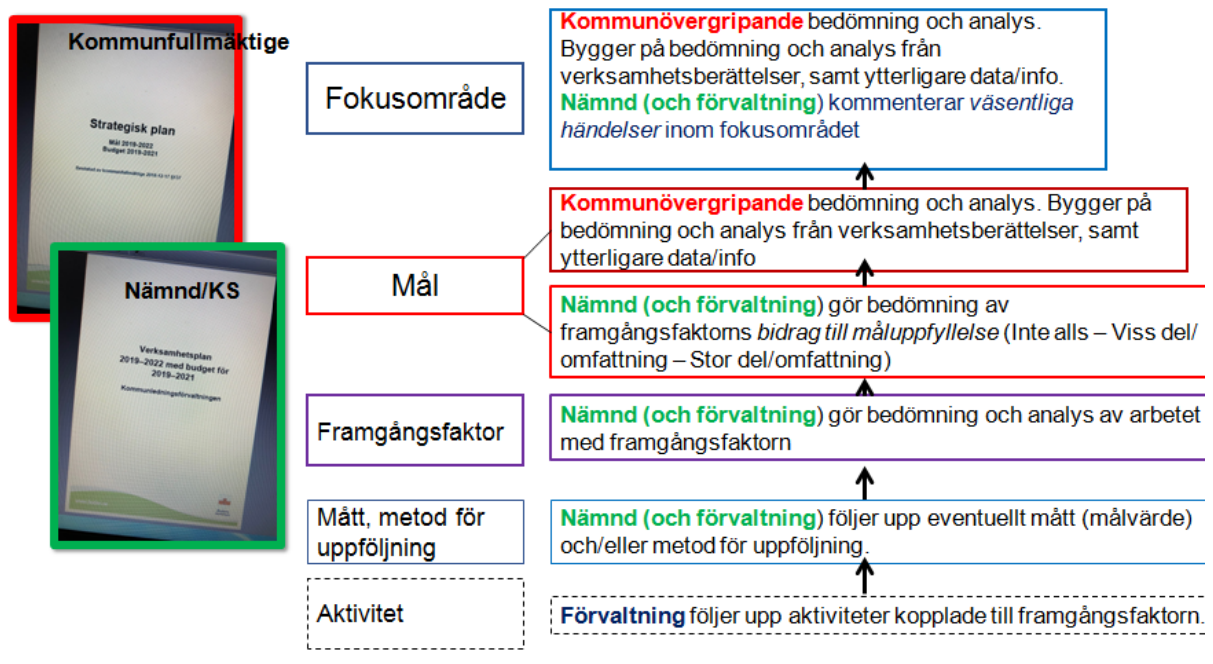
Som tidigare nämnts bygger delårsuppföljningen av verksamhetsdelen till största del på uppföljningen av respektive nämnds verksamhetsplan. I systemet för verksamhetsuppföljning, Rodret, finns en nyutvecklad metodik och modell för detta.

Respektive förvaltning har inledningsvis gjort en uppföljning av samtliga aktiviteter som är kopplade till nämndens utvalda framgångsfaktor. Respektive aktivitet har kortfattat kommenterats, och i de flesta fall analyserats utifrån hur den bedöms bidra till respektive framgångsfaktor. Vidare har nämnden följt upp samtliga framgångsfaktorer utifrån de mått eller metoder för uppföljning som valts, kommenterat och analyserat detta, och slutligen gjort en värdering av hur framgångsfaktorn bedöms bidra till det mål som framgångsfaktorn är kopplat till (Inte alls – Till viss del – Till stor del). I ett

Förvaltningsberättelse

Uppföljning av strategisk plan 2019-2022

senare skede har en kommunövergripande analys och bedömning genomförts, med utgångspunkt i nämndernas uppföljning och rapportering. Analysworkshops är genomförda för samtliga fyra fokusområden. Nedanstående bild beskriver systematik, metod och logik för uppföljningen.



Förvaltningsberättelse

Uppföljning av strategisk plan 2019-2022

Fokusområden

Nedan beskrivs samtliga fyra fokusområden och därtill kopplade mål. Varje avsnitt avslutas med kommentarer kring väsentliga händelser inom fokusområdet, en analys kring utveckling och progression samt rekommendationer. Till delårsuppföljningen görs ingen värdering av måluppfyllelse för respektive mål inom fokusområdena, utan analysen baseras främst på nämndernas bedömningar av deras framgångsfaktorer och hur dessa bedöms bidra till måluppfyllelse på sikt. Målen förväntas vara uppfyllda vid slutet av planperioden dvs 2022, och i årsredovisningen för 2019 görs en första bedömning av graden av måluppfyllelse.

Social hållbarhet

En av huvudprocesserna i Bodens kommun är den sociala dimensionen i hållbarhetsarbetet, vilken har identifierats rymma unik drivkraft i samhällsutvecklingen. Social hållbarhet förknippas med utveckling, trygghet och livskvalitet där området kännetecknas genom hög komplexitet såväl till innehåll som till behov av samverkande aktörer. Framväxten av fokusområdet speglar även komplexiteten vad gäller ingående analyser som relaterats till nationella, regionala och lokala utmaningar och förutsättningar.

Vårt arbete med förutsättningar och stödjande strukturer för social hållbarhet behöver kontinuerligt pågå för en rådande samsyn om vad välfärdssamhället ska erbjuda och hur det omsätts i praktiken. Områdets innehåll tydliggörs genom att vårt jämställdhets- och jämlikhetsarbete fokuseras, att förutsättningar finns att leva ett gott liv med god hälsa, att orättfärdiga skillnader åtgärdas och att medborgare känner tillit och förtroende till varandra med delaktighet i samhällsutvecklingen. Kulturen och kulturens egenvärde spelar i sammanhanget en högst väsentlig roll. Kultursektorn utgör en dynamisk och utmanande kraft som för oss samman och som stimulerar till förnyelse och innovation, också inom andra samhällssektorer.

Hög prioritet i områdets innehåll ges för lyckad skolgång med påföljande möjlighet till egen försörjning. Ytterligare viktigt innehåll adresseras på vilket sätt vi skapar tillgängliga och inkluderande miljöer och mötesplatser, vilket har betydelse för medborgares sociala sammanhang samt upplevelse av socialt stöd och hälsa.

Sammantaget rymmer områdets innehåll en mycket hög ambitionsnivå och ett antal av de viktigaste främjande faktorerna, vilket ger resultat i folkhälsa, utveckling och tillväxt samt effekter i vår gemensamma förmåga till anpassning utifrån framtida förändringar.

Mål

- Kommuninvånarna får en jämställd och likvärdig medborgarservice.
- Bodens kommun har hög tillgänglighet och kvalitet samt delaktighet i sina verksamheter.
- I Boden kommun finns förutsättningar för en jämlik och jämställd folkhälsa.
- I Bodens kommun har barn och ungdomar en trygg uppväxtmiljö och goda framtidsmöjligheter.
- Alla barn och ungdomar ges förutsättningar för en lyckad skolgång.
- Medborgare har god tillgång till kultur, meningsfull fritid och friluftsliv.
- I Bodens kommun är våra mötesplatser inkluderande och attraktiva.
- I Bodens kommun finns senast 2019 en lokal handlingsplan för att uppfylla vår del av FN globala mål för utveckling, Agenda 2030.
- I Bodens kommun minskar den psykiska ohälsan, särskilt hos barn och ungdomar.

Förvaltningsberättelse

Uppföljning av strategisk plan 2019-2022

Väsentliga händelser inom fokusområdet

Nationella utredningar och uppdrag som kommer att påverka området framåt är Jämlikhetskommissionen, Demokrati kommittén och den framtagna nationella strategin för minskad segregation samt att FN:s konvention om barns rättigheter blir svensk lag 2020.

Kommunernas bidrag i arbetet för att realisera Agenda 2030 kommer att fokuseras ytterligare. Ett sådant exempel är projektet Glokala Sverige med specifik inriktning på erfarenhetsutbyte och på att kommunerna får stöd i att utveckla sin kommunikation med medborgare om hållbarhetsfrågor.

Området Social hållbarhet innehåller betydande områden, varav jämlikhet och jämställdhet inrymmer flera perspektiv. När det gäller jämlikhetsarbetet kommer implementeringen av Bodens socioekonomiska karta att vara ett angeläget steg i systematiken för att användas i utredningar, analyser samt utgöra stöd i bedömningar av åtgärder.

Det fortsatta arbetet i Rådet för trygghet och hälsa samt dess undergrupper kommer fortsättningsvis att vara av betydelse för utvecklingen inom social hållbarhet och folkhälsa. I det förebyggande och främjande arbetet inryms både folkhälsofrågor och brottsförebyggande arbete vilket innebär att samarbete behöver ske på flera plan, mellan flera aktörer samt med tydliga målsättningar och rimlig resursättning. Rådet är också en viktig plattform för fortsatt och utökat långsiktigt samarbete med externa parter. Ett område som exempelvis har utvecklats är att Räddningstjänsten, i samverkan med olika parter, har genomfört medborgardialog med ungdomar som stör i ett visst område. Insatsen har gett goda resultat.

Arbetsförmedlingens pågående avveckling i Boden påverkar redan nu märkbart både individer och samarbeten med kommunen. Stora krav ställs på digital kompetens för att kunna ta del av Arbetsförmedlingens tjänster och detta riskerar att stänga ute en stor grupp med begränsad kunskap. En stor andel av denna grupp är utlandsfödda. Framförallt utlandsfödda kvinnor med kort eller ingen utbildningsbakgrund har en utsatt ställning. Etableringstiden på två år efter ett uppehållstillstånd är för kort för många av vår nyanlända. De hinner inte etablera sig på arbetsmarknaden. Insatserna för ett inkluderande Boden är inte tillfredsställande på alla plan avseende arbetsförberedande insatser och språkutveckling. Dessutom påverkar föräldraledighet möjligheten till egna studier negativt, liksom att lära sig det svenska språket och att sedan komma ut i arbete. Under året pågår ett projekt tillsammans med ABF, där utlandsfödda kvinnor som är föräldralediga erbjuds utbildning i svenska samtidigt som barnen kan följa med och få delta i aktiviteter.

Boendeutredningen avseende framtida behov av platser inom äldreomsorgen som antogs av kommunfullmäktige under våren innehåller en strategisk inriktning. Den primära inriktningen är att i syfte att kunna tillgodose behov av vård och omsorg för en växande grupp äldre människor, så måste en större del av behoven mötas i det egna hemmet. Socialnämnden har därför arbetat med åtgärder som innebär att möjliggöra för människor att kunna bo kvar hemma längre

Nuvarande korttidsboende kommer under våren 2019 att avvecklas och verksamheten flyttas till nybyggda ändamålsenliga lokaler vid Garnisområdet. I samband med detta kommer inriktningen på korttidsvården att förändras till att i större utsträckning arbeta med rehabiliterande insatser med syfte att brukarna ska kunna återgå till sina ordinarie bostäder.

För att möta den demografiska utvecklingen pågår också en förändring av det organisatoriska arbetssättet inom äldreomsorgen, där de professionella kompetenserna samlas i gemensamma organisationer kring olika brukar-/patientgrupper.

Verkställande av utvecklingsplan för förskolan pågår med öppnande och invigning av Björkdungens förskola som det första objektet. Kommande satsningar i Sävast, Sandenområdet och Trångfors kommer men har förskjutits tidsmässigt vilket innebär försening av införandet av 15 platser per avdelning.

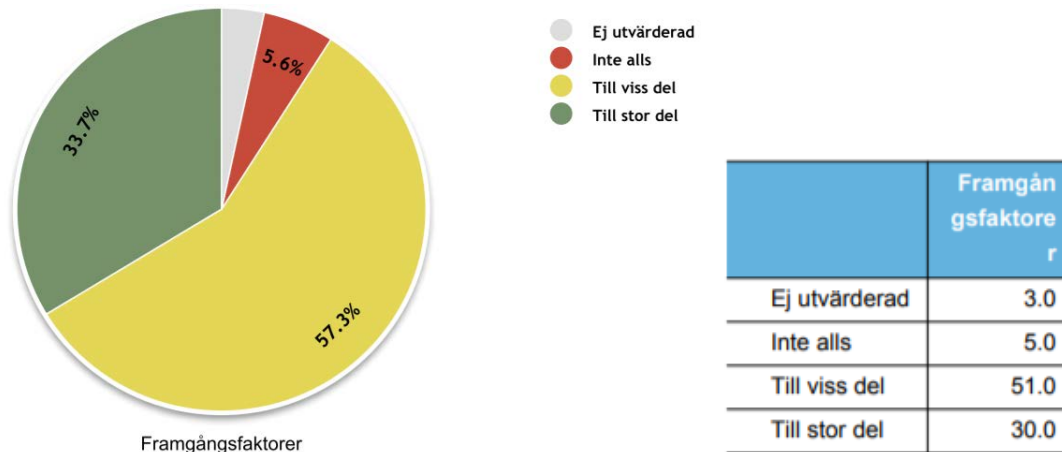
Förvaltningsberättelse

Uppföljning av strategisk plan 2019-2022

Satsningar inom ramen för Likvärdig skola har startat under 2019 och kommer att pågå även under 2020. Från och med 2021 är statsbidraget Likvärdig skola inte säkerställt, men utbildningsförvaltningen har dock både ambition och behov att fortsätta med utvecklingsarbetet efter 2021. Likvärdig skola i Boden syftar i korthet till att i huvudsak stärka förutsättningarna för tre grupper skolgång; pojkar, elever med funktionsvariationer och nyanlända elever. Satsningarna förväntas ge effekt på elevers studieresultat i kommunen.

Boden Event har under året arrangerat och deltagit som partner i bland annat Northern Light Pride och Boden Alive.

Utveckling och prognos inom fokusområdet



Fokusområdet är det största området sett till antal mål, antal framgångsfaktorer samt till antalet upplagda aktiviteter i förvaltningarnas verksamhetsplaner. Inom fokusområdet finns 89 framgångsfaktorer hos de olika nämnderna, och vid delårsuppföljningen bedöms 30 av dessa (33,7%) att bidra till stor del till att målen inom området kommer vara uppfyllda vid slutet av planperioden. 51 framgångsfaktorer (57,3%) bedöms i dagsläget till viss del bidra till måluppfyllelsen på längre sikt.

Målet avseende en jämställd och jämlik medborgarservice adresseras hos de flesta nämnder främst genom framgångsfaktorn som säger att alla verksamheter ska jobba med sina handlingsplaner för jämställdhetsintegrering. Det kan konstateras att nämnderna hunnit olika långt och att respektive handlingsplan har olika innehåll, men att samtliga bedömer framgångsfaktorn som mycket relevant och som den enskilt viktigaste insatsen för att uppnå målet inom planperioden. Av kommentarerna framgår att insatserna varierar från exempelvis hur man utformar allmänna ytor och mötesplatser till hur service, tjänster till medborgarna och bidrag fördelas. En viktig del i att lyckas med det fortsatta arbetet är att fortsätta att stärka systematiken och i detta utveckla konsuppladad statistik inklusive metoder kring hur vi kan nyttja denna.

Andra framgångsfaktorer som bedöms ha stort genomslag är de vid Överförmyndarnämnden som handlar om utbildningsinsatser, att utveckla rutiner och att fortsätta att säkerställa hög kvalitet och rättssäkerhet i nämndens arbete.

Fokusområdets mål kring hög tillgänglighet, delaktighet och kvalitet i de olika verksamheterna är ett väldigt omfattande mål, vilket framgår av nämndernas kommentarer och analyser. De framgångsfaktorer som vid delårsuppföljningen bedöms bidra till stor del till måluppfyllelse är de som handlar om att utveckla dialog och kommunikation mot medborgare, för att med detta som grund öka delaktigheten såväl som kvalitet på sikt. Insatserna handlar till stor del om att nå olika målgrupper och att i mötet med dessa, utforma dialogen för att vara anpassad för just den målgruppen vid det tillfället. Andra framgångsfaktorer som bedöms ha hög relevans för att på sikt nå målet är det som handlar om att utveckla olika verksamheters synlighet, och genom detta skapa ökad förståelse och ökat deltagande från medborgare i processer som kan utveckla tjänster och service inom verksamheterna.

Förvaltningsberättelse

Uppföljning av strategisk plan 2019-2022

För målet som rör förutsättningar för en jämlik och jämställd folkhälsa bedöms ett flertal framgångsfaktorer redan nu bidra till stor del vad gäller måluppfyllelse till 2022. Det har under året till stor del handlat om att utveckla systematik och metoder för uppföljning samt inte minst om utvecklad samverkan och sektorsövergripande ansvarstagande hos alla aktörer som förutom kommunen deltar i detta arbete. Flera av insatserna är koordinerade av Rådet för trygghet och hälsa. Andra insatser som hittills bedöms som lyckade och viktiga för att nå målet på sikt, är att ha aktuella tillsyns- och kontrollplaner inom Miljö- och byggnämndens område.

De två målen kring att barn och unga ska ha en trygg uppväxtmiljö samt ges förutsättningar för en lyckad skolgång har en mängd olika, nämndsspecifika framgångsfaktorer kopplade till målen. Vid delårsuppföljningen bedöms flera redan nu bidra till stor del till att nå dessa mål på längre sikt. Insatserna som lyfts fram är bland annat åtgärder för säkra och attraktiva lekplatser, tillsyn av gode män till ensamkommande barn och fortsatt satsning på föräldrautbildningar. Sammantaget bedöms just variationen och den stora mängden nämnds- och förvaltningsspecifika framgångsfaktorer vara det viktigaste för att uppnå dessa mål till 2022.

För målet avseende tillgång till kultur, fritid och fritidsliv finns sex olika framgångsfaktorer. Gemensamt för dessa är att de kopplar till anläggningar, resurser och strukturella frågor och att det därför kommer att ta något längre tid att nå resultat och uppnå målet. Det kan dock konstateras att den framgångsfaktor som handlar om att utveckla mötesplatserns attraktivitet redan nu bedöms bidra till stor del till att nå målet.

Att utveckla attraktiva och inkluderande mötesplatser är ett eget mål inom fokusområdet, och av analys och kommentarer kring framgångsfaktorerna framgår att insatser under 2019 handlat om ökad närvaro på sociala medier och att fortsätta att utveckla de befintliga mötesplatserna med utgångspunkt i utredningen kring mötesplatser. De insatser som hittills är genomförda varierar i bedömt genomslag, men samtliga framgångsfaktorer bedöms som relevanta med goda möjligheter till att bidra till måluppfyllelsen på sikt.

Målet att under 2019 ta fram en handlingsplan för arbetet med Agenda 2030 är framflyttat till 2020. Dock pågår redan nu arbete kring detta, bland annat genom utvecklingen av hållbarhetsanalyser.

Fokusområdets mål för att minska den psykiska ohälsan, särskilt hos barn och ungdomar kopplar mycket till insatser som koordineras av Rådet för trygghet och hälsa och dess undergrupper. Under 2019 är en kommungemensam handlingsplan framtagen. Det fortsatta arbetet med att genomföra denna är en framgångsfaktor som bedöms ha stor påverkan för att nå målet. Även framgångsfaktorn kring stärkt föräldraskap bedöms i dagsläget till stor del bidra till måluppfyllelsen på sikt.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att fokusområdet är omfattande, komplext och innehåller högt ställda mål, men att det samtidigt pågår en mängd olika insatser på kommunövergripande nivå som på sikt bedöms kunna bidra till en fortsatt positiv utveckling.

Rekommendationer på kort och lång sikt

På kort sikt behöver arbetet med jämställdhetsintegrering intensifieras och fullföljas. En viktig del är att utveckla metoder för uppföljning som möjliggör att beskriva vilka effekter arbetet ger för kvinnor respektive män. Arbetet behöver även fortsättningsvis bedrivas kommunövergripande med gemensamma metoder och arbetssätt som utgångspunkt. Fortsättningsvis är systematiken och uppföljningen viktig och behöver fortsatt stärkas, dels för att bättre kunna se effekterna av olika insatser och dels för att kunna rikta insatser till olika grupper och mer specifika utmaningar inom området social hållbarhet.

Vi behöver vidare fortsätta att utveckla fler riktade åtgärder ~~mot~~ till resurssvaga grupper, och även bli bättre på att arbeta inkluderande samt att kommunicera utbudet av, och möjligheterna i, våra verksamheter och i vårt samhälle som alla medborgare kan ta del av.

Förvaltningsberättelse

Uppföljning av strategisk plan 2019-2022

Vidare behöver vi implementera den socioekonomiska kartan som tagits fram, fortsätta med att utveckla våra bostadsområden och att skapa mer jämlika förutsättningar att delta i samhällsliv, lyckas med utbildning och med att komma in på arbetsmarknaden.

På såväl kort som längre sikt krävs fortsatt att vi arbetar vidare med tillgänglighet i dess olika dimensioner, och att vi utvecklar vår förmåga att identifiera olika gruppers behov inom detta område.

Avslutningsvis bör vi även fortsättningsvis nyttja Rådet för trygghet och hälsa som en plattform där vi fortsätter att utveckla samverkan och samarbete mellan olika aktörer, och som en resurs vad gäller att identifiera behov och att föreslå olika riktade insatser inom fokusområdet.

Förvaltningsberättelse

Uppföljning av strategisk plan 2019-2022

Samhällsbyggande

Den största huvudprocessen i kommunen handlar om samhällsbyggandet, och således utgör just samhällsbyggande ett eget fokusområde. Fokusområdet innehåller flertalet delprocesser kring framförallt byggandet och förvaltningen av infrastruktur, bostäder samt den fysiska strukturen för kommunal service. En utgångspunkt i samhällsbyggandet i Bodens kommun är att hela Boden ska leva, dvs. resurser till samhällsbyggande och samhällsplanering ska fördelas till såväl landsbygd som till tätort för att skapa likvärdiga förutsättningar till utveckling och tillgång till kommunal service. Bodens kommun ska vidare vara en föregångare när det gäller omställningen till ett långsiktigt hållbart samhälle.

Vad gäller bostäder är det inom fokusområdet hög prioritet på nyproduktion i såväl centrala lägen som på landsbygden, samt på tillgänglighetsaspekter. Det är vidare viktigt med en utveckling av hållbara och trygga boendemiljöer med god boendeservice, som i sin tur ger förutsättningar för hälsosamma val. Det egna fastighetsbeståndet i Bodens kommun ska präglas av tillgänglighet, effektivt resursutnyttjande samt ett långsiktigt miljötänk med lågt klimatavtryck.

En väsentlig del av fokusområdet är de delprocesser som omfattas av kommunens nya översiktsplan och i detta den fördjupade översiktsplanen. Inom dessa processer är det viktigt att fortsätta att utveckla medborgardialoger, samverkan mellan olika aktörer och hantering av mål- och intressekonflikter inom samhällsplaneringen. Fokusområdet innehåller även den fysiska strukturen avseende kommunal service, dvs skolor, boenden och lokaler inom vård- och omsorgsområdet, såväl befintlig som planerad och kommande nyproduktion. Området omfattar även anläggningar och strukturer som möjliggör aktiviteter inom framförallt idrotts- och kultursektorn. Vidare omfattar även fokusområdet framtagandet av mark och säkerställandet av resurser samt ändamålsenlig och robust infrastruktur, som möjliggör nya etableringar av företag och verksamheter främst inom de utpekade tillväxtområdena. Även i detta arbete ska möjligheterna kring utveckling av områden som är såväl stadsnära som på landsbygden belysas.

Resursförsörjning i form av vatten, avlopp, fjärrvärme, el och bredband är andra viktiga delar av fokusområdet. Inom dessa delområden handlar det främst om att säkerställa en säker och robust leverans inom hela kommunen, samt om en fortsatt utvecklad samverkan mellan kommun, kommunala bolag och andra aktörer för att säkerställa en fortsatt utbyggnad och leverans till rimliga priser.

Avslutningsvis innehåller fokusområdet även kommunikationer, exempelvis i form av lokaltrafik och annan kollektivtrafik. Området omfattar en fortsatt utveckling av lokaltrafiken, förutsättningar för ett hållbart resande samt ökade möjligheter till regionförstoring och arbetspendling.

Mål

- Hela kommunen ska leva – stad och landsbygd har likvärdiga förutsättningar för utveckling samt tillgång till kommunal service
- Alla invånare ska kunna erbjudas en god bostad i en god och tillgänglig boendemiljö.
- Vid upprustning av befintliga, och vid planering av nya bostadsområden är goda förutsättningar säkerställda för utveckling av trygga och trivsamma boendemiljöer samt för hälsosamma och hållbara val.
- I hela Bodens kommun finns en robust och hållbar infrastruktur för kommunal service, resursförsörjning och kommunikationer.
- I Bodens kommun finns attraktiva och ändamålsenliga verksamhetsområden för nya etableringar inom utpekade tillväxtområden, såväl stadsnära som på landsbygden.
- Bodens kommun har ett hållbart fastighetsbestånd med avseende på klimatavtryck, drifts- och underhållsfaktorer, tillgänglighet och inkluderande miljöer.

Förvaltningsberättelse

Uppföljning av strategisk plan 2019-2022

Väsentliga händelser inom fokusområdet

Arbete pågår med framtagande av en fördjupning av översiktsplanen för Boden och Sävast samt med trafik- och parkeringsstrategin. Bodens kommun arbetar kontinuerligt med att tillskapa och upprätthålla en god planberedskap i bland annat de stora, kommande verksamhetsområdena i Svartbyn men också för Boden Cleantech Center där detaljplaner snart kommer att presenteras. Detaljplanen för Gunnarsbyn är klar och under året har kommunen sålt en tomt nedanför Centralskolan till Lindbäcks Boende AB. Företagets avsikt är att uppföra ett flerbostadshus med hyresrätter.

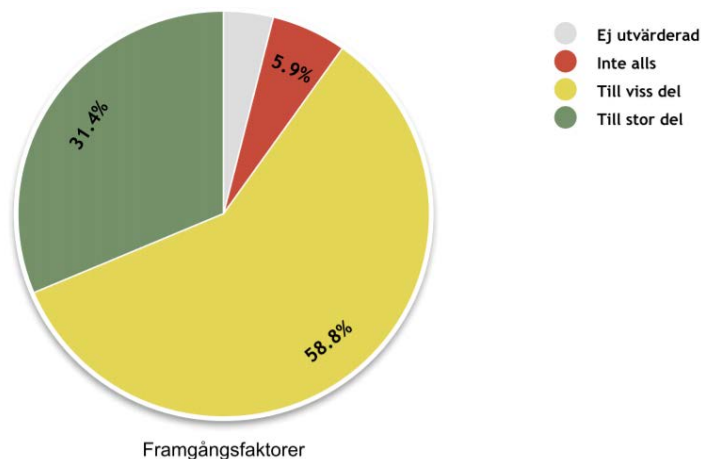
Vidare fortsätter utvecklingen av VA-planen och i detta de nya områdena Storklinten och Kusön/Kusån, som inte bara möjliggör kommunala VA-lösningar i befintlig byggnation utan även skapar goda förutsättningar för framtida etableringar. VA-planen kommer även att uppdateras med utgångspunkt i bedömda förändringar gällande det framtida klimatet.

Inom socialnämndens område har det under delåret genomförts fortsatta åtgärder med utgångspunkt i boendeutredningens strategiska inriktningar. Införandet av den nya boendeformen biståndsbedömt trygghetsboende är genomfört och syftar ytterst till att tillgodose behoven hos brukare som har svårt att bo kvar i sin nuvarande bostad men inte är i behov av omsorg dygnet runt. Under första halvåret 2019 är även uppdraget kring äldreboende och trygghetsboende utanför tätorten påbörjat.

Andra uppdrag som påbörjats under delåret är utredning kring skolstruktur på landsbygden, framtida behov av servicepunkter samt kring framtida förutsättningar för särskilt boende och trygghetsboende i Sävast.

Bodens Energi har under april övertagit den nya kraftvärmepannan P 18 från byggtreprenören. Bodens energi har även, via dotterbolag, köpt 60 % av aktierna i Bodens stadsnät. Vidare har stiftelsen BodenBo i juni haft inflyttning i det nya hyreshuset på brogatan 44. Huset inrymmer 32 lägenheter, och är ett positivt inslag i den fortsatta utvecklingen av bostadsmarknaden i Boden. Bodens Näringsfastigheter har påbörjat ombyggnationen av gamla lungkliniken till korttidsboende.

Utveckling och prognos inom fokusområdet



	Framgångsfaktorer
Ej utvärderad	2.0
Inte alls	3.0
Till viss del	30.0
Till stor del	16.0

Inom fokusområdet Samhällsbyggande finns 51 framgångsfaktorer fördelade på samtliga nämnder. Vid delårsuppföljningen bedöms 16 av dessa (31,4 %) redan nu bidra till stor del till måluppfyllelsen av det mål som är kopplat till respektive framgångsfaktor. Bedömning gäller på längre sikt, vid slutet av planperioden. Två av framgångsfaktorerna är ej utvärderade, vilket beror att inga aktiviteter inom framgångsfaktorn har påbörjats under perioden januari-augusti. Dessa är av olika anledningar fördröjda.

Analysen av fokusområdet visar sammantaget på god utveckling och progression, inte minst inom de mål som kopplar till tillgång till kommunal service, resursförsörjning, kommunikationer, och

Förvaltningsberättelse

Uppföljning av strategisk plan 2019-2022

ändamålsenliga verksamhetsområden för etableringar. Av kommenterar och analyser från nämnds-nivån framgår att detta framförallt beror på vår goda förmåga att hantera planprocesser och att samverka över nämnds- och förvaltningsgränser. Även utvecklingen av två nya verksamhetsområden bidrar i stor omfattning. Framgångsfaktorerna med koppling till dessa processer bedöms ha stor påverkan på möjligheten att uppnå flertalet av målen inom fokusområdet. Även framgångsfaktorerna kring likvärdig service samt jämställd och jämlik myndighetsövning bedöms som viktiga för att lyckas med målet att hela kommunen ska leva, och det arbete och utvecklingsprojekt som bedrivs vid befintliga servicepunkter lyfts fram i analysen som avgörande för fortsatt progression.

Några av de framgångsfaktorer som kopplar till målen kring boende och boendemiljöer bedöms redan nu till stor del bidra till måluppfyllelse till planperiodens slut. Även här kan man se att det handlar om insatser som kopplar till planer, planberedskap och att ha bra underlag i form av t ex kartor och GIS-tjänster. Andra framgångsfaktorer med koppling till dessa mål bedöms i dagsläget bidra till viss del, och i flertalet av dessa fall handlar det om att fullfölja insatser som skapar ökad trygghet, bryter segregationen, samhällsplanering med koppling till skolan samt bra tillsyn och myndighetsutövning av fastigheter och boendemiljöer.

Kopplat till målet kring hållbar infrastruktur för kommunal service, resursförsörjning och kommunikationer finns fem framgångsfaktorer. Flertalet kopplar till VA-nät, vägnät och markanvändning och av analysen framgår att fortsatta satsningar på driftsäkerhet inom VA-området och nya, innovativa lösningar för dagvatten är mycket viktiga för att lyckas uppnå målet. Likaså den fortsatta utbyggnaden av bredband inom hela kommunen.

Inom målområdet kring hållbart fastighetsbestånd visar bedömningen av framgångsfaktorerna att några insatser ännu ej är påbörjade. De framgångsfaktorer som på sikt bedöms ha störst påverkan på möjligheten att nå målet handlar framförallt om att ställa rimliga miljöbyggnadskrav, en utvecklad och effektiviserad fastighetsförvaltning, riskinventeringar med koppling till förändrat klimat, samt insatser för att förbättra tillgängligheten.

Rekommendationer på kort och lång sikt

På kortare sikt handlar det generellt om att fullfölja de insatser som påbörjats inom de olika framgångsfaktorerna och målområdena. Stort fokus bör även fortsättningsvis vara på att ge stad och landsbygd likvärdiga förutsättningar för utveckling och tillgång till kommunal service. Ett fortsatt framgångsrikt planarbete och kommunövergripande samverkan i genomförandet av den fördjupande översiktsplanen är en annan insats som är helt avgörande för fokusområdets utveckling.

På längre sikt bör satsningar på VA-nätet fortsätta, liksom satsningar på åtgärder för att underhålla och förbättra vägnätet. Mark- och gatuarbeten måste ha en långsiktig planering, och eftersom vi inte äger stora delar av vägnätet inom kommunen måste vi i ännu större omfattning delta i dialoger och påverkansprocesser kring exempelvis länstransportplan.

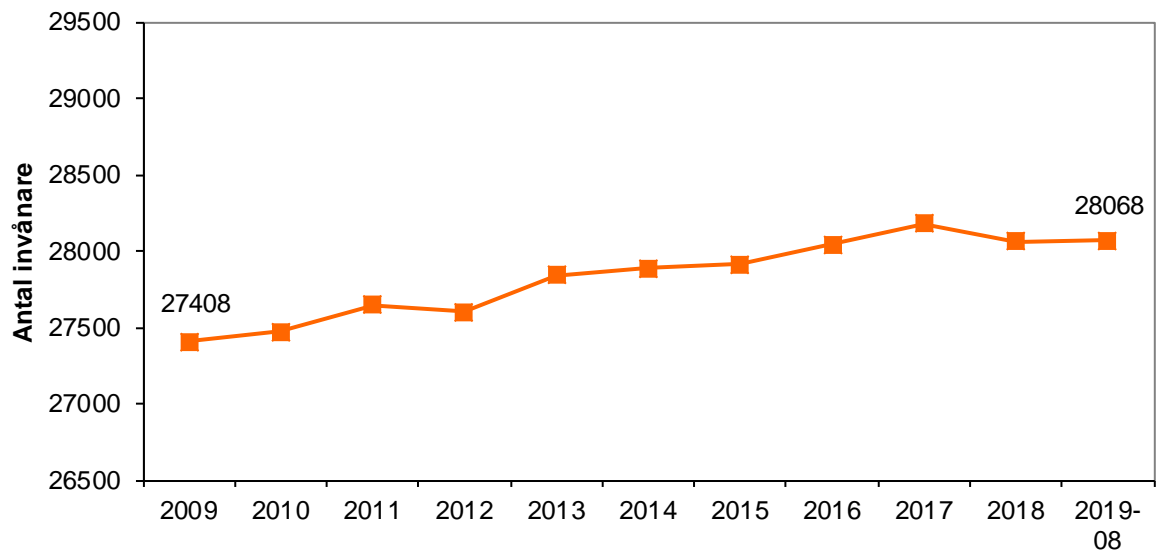
Vidare krävs att vi fullföljer och lyckas med de långsiktiga strategierna som är kopplade till de olika skolformerna (förskola, grundskola och gymnasium med tidsperspektivet 2025), inte minst vad gäller infrastrukturen kopplat till den pedagogiska verksamheten.

Inom planperioden behöver vi också lyckas med att utveckla boendemiljöer vad gäller trygghet och attraktivitet, samt utveckla möjligheter till hälsosamma val och friluftsliv.

Sist men inte minst måste vi lyckas med bostadsförsörjningen och med den tydligt uttalade visionen kring att bli fler bodensare. Avslutningsvis visas nedan en bild kring befolkningsutvecklingen från 2010 till augusti 2019.

Förvaltningsberättelse
Uppföljning av strategisk plan 2019-2022

Befolkningsutveckling 2010 - 2019-08



Förvaltningsberättelse Uppföljning av strategisk plan 2019-2022

Kompetensförsörjning, sysselsättning och näringslivsutveckling

Fokusområdet kompetensförsörjning, sysselsättning och näringslivsutveckling innehåller flera delområden och är ett direkt resultat av den omvärldsbevakning och analys som genomfördes under 2017. Området innehåller många delar och processer som i de flesta fall inte hör till den lagstyrda kommunala verksamheten, utan utgörs istället av en mängd olika insatser som oftast inte är drivna av lagar och regelverk men samtidigt helt avgörande för en kommuns utveckling.

Strukturer och möjligheter till ett livslångt lärande är del av fokusområdet. Med detta menas bland annat ett varierande utbud av utbildning inom exempelvis vuxenutbildning, yrkesutbildning, folkbildning och goda möjligheter till fortbildning och kompetensutveckling i arbetslivet och i livets alla skeenden. Möjligheter till validering och värdering av informell och icke formell kompetens är ett ytterligare inslag i denna struktur. Förutom utbud av och tillgång till olika former av utbildning, är möjligheter till finansiering och deltagande i utbildning förutsättningar för ett livslångt lärande. Det innebär bland annat att allt fler utbildningar måste tillgängliggöras via metoder, pedagogik och teknik som inte är beroende av vissa tider och/eller fysisk närvaro i ett klassrum. Vad gäller utbud av utbildning, kompetenshöjande insatser samt möjligheter till yrkesväxling är det av särskild vikt att alla dessa insatser har en tydlig koppling till främst ett lokalt och regionalt arbetsmarknadsbehov. En ytterligare framgångsfaktor för att lyckas med såväl långsiktig kompetensförsörjning som en hållbar tillväxt är en fortsatt samverkan med Försvarmakten och de olika verksamheter som finns inom Bodens garnison.

Fokusområdet innehåller också en uttalad strävan kring en höjd utbildningsnivå, med särskilt fokus på att fler personer ska ha lägst gymnasieutbildning.

Ett annat delområde är möjligheten till arbete och sysselsättning, där det även finns uttalade målsättningar kring minskad arbetslöshet. Detta omfattar bland annat en fortsatt samverkan mellan kommunen, arbetsförmedlingen, näringsliv och andra aktörer som är aktiva inom detta område. Vidare krävs en fortsatt utveckling av möjligheter till praktik, lärlingsplats och andra arbetsmarknadsinsatser som återfinns i såväl det lokala som nationella utbudet av olika åtgärder.

Ett viktigt innehåll i fokusområdet är även det interna arbetet kring arbetsgivarvarumärke och den egna kompetensförsörjningen i Bodens kommun. Detta område är komplext och består av många olika delar, exempelvis arbetsmiljö, lönepolitik samt hur vi stärker bilden av Bodens kommun som en attraktiv arbetsgivare.

Vidare innehåller fokusområdet processer och insatser som ska bidra till näringslivets utveckling, och inte minst bidra till en fortsatt diversifiering, innovation och tillväxt inom främst de utpekade tillväxtområdena. En stor del av detta arbete sker i nära samverkan med företag, företagarorganisationer och Bodens utveckling AB, inte minst de insatser som riktas mot att få nya företag att etablera verksamhet i Bodens kommun. Delområdet innehåller även en fortsatt utveckling av olika kommunala stöd- och beslutsprocesser som bidrar till att företag kan bedriva och utveckla sin verksamhet. En mycket viktig del i detta är politikernas och tjänstemäns attityder till företagande, bemötande av företag och företagare samt viljan att stödja entreprenörskap i såväl offentliga som i privata verksamheter.

Mål

- I Boden finns en etablerad och tillgänglig infrastruktur och goda förutsättningar för det livslånga lärandet.
- Andelen invånare i Bodens kommun med lägst gymnasial utbildning har ökat.
- Boden har en ungdomsarbetslöshet (18-24 år, andel av befolkning, öppet arbetslösa) som är under genomsnittet i riket
- Andelen öppet arbetslösa av befolkningen, 16-64 år, är under genomsnittet för riket.

Förvaltningsberättelse

Uppföljning av strategisk plan 2019-2022

- I utbudet av utbildningar och andra kompetenshöjande insatser har det lokala och regionala arbetsmarknadsbehovet särskilt beaktats.
- Bodens kommun främjar särskilt utveckling för ett diversifierat näringsliv samt insatser inom utpekade områden som definierats i tillväxtprogrammet.
- I Bodens kommun finns en levande landsbygd och produktionen av hållbara livsmedel ökar.
- Bodens kommun uppfattas som ”en” arbetsgivare av sina anställda.
- Inom Bodens kommuns organisation finns bra förutsättningar till utveckling i yrkeslivet samt goda möjligheter att välja olika karriärvägar.

Väsentliga personalförhållanden och övriga händelser inom fokusområdet

Jämförelse av personalstatistik per augusti 2018-2019

Anställda, andel tillsvidare heltid

2019	2019	2019	2018	2018	2018
Alla	Kvinnor	Män	Alla	Kvinnor	Män
78,4	76,3	84,8	76,5	74,0	84,4

Under början av 2019 har införandet av rätten till heltid påbörjats i en pilotverksamhet inom Socialförvaltningen. Statistiken visar att de tre sista åren har andelen tillsvidareanställda med heltid ökat från 75,5% till 78,4%.

Sjukfrånvaron per augusti 2018-2019

	2019	2019	2019	2018	2018	2018
	Alla	Kvinnor	Män	Alla	Kvinnor	Män
Sjukfrånvaron %	4,9	5,6	3,4	5,2	5,9	3,3
Sjukfrånvaro, andel korttidssjukfrånvaro	2,5	2,6	2,1	2,4	2,6	1,9
Sjukfrånvaro, andel långtidssjukfrånvaro	2,5	2,9	1,3	2,9	3,4	1,5
Sjukfrånvaro, andel långtidssjukfrånvaro > 59 dgr	1,7	2,1	0,6	2,1	2,6	0,9

Sjukstatistik per åldersgrupp, period januari – augusti 2019

	Sjukfrv %	Korttidssjukfrv %	Långtidssjukfrv %	Sjukfrånvaro >59 dagar %
Alla åldersgrupper	4,94%	2,48%	2,49%	1,66%
<=29	3,02%	2,49%	0,52%	0,25%
30 - 49	4,12%	2,23%	1,89%	1,16%
50 -	6,31%	2,72%	3,65%	2,56%

Sjukfrånvaron har en fortsatt positiv trend i Bodens kommun. I jämförelse med övriga kommuner i landet har Boden bland de lägsta sjuktalen.

Projekt för samverkan är ett projekt som är påbörjat och kommer att pågå under 2 år. Ett projektdirektiv är fastställt och förvaltningarna deltar i arbetet med att ta fram en projektplan. Projektet ska leda fram till tecknande av ett kollektivavtal.

Förvaltningsberättelse

Uppföljning av strategisk plan 2019-2022

Under 2019 har arbetet med arbetsgivarvarumärket fortsatt. Filmer och bilder samt de sociala plattformarna har fortsatt att utvecklas. En enkät, för att ta reda på hur medarbetarna upplever Bodens kommun som arbetsgivare, genomfördes under första kvartalet och resultatet har kommunicerats i form av en kommunövergripande rapport och film till chefer och medarbetare. Handlingsplan för fortsatt arbete tas fram under hösten 2019.

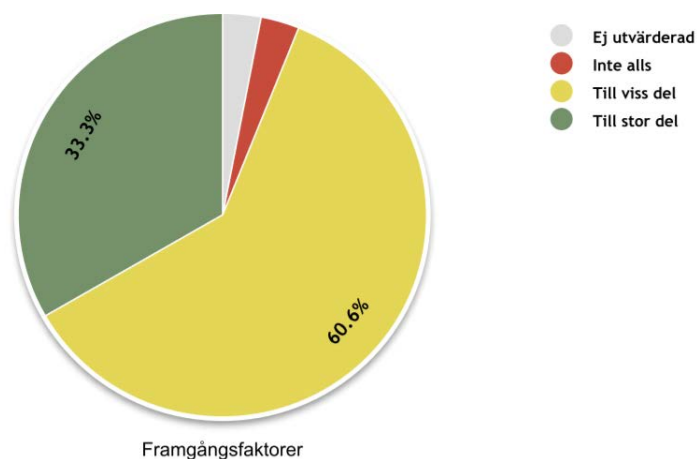
Flera hälsofrämjande insatser pågår och ses som viktiga delar i arbetet med kompetensförsörjningen. Personalkontoret har i samverkan med Winternet arbetshälsa och friskvård tagit fram en portal för hälsofrämjande aktiviteter som medarbetarna kan delta i. Planering inför höstens hälsovecka pågår och programmet erbjuder många olika aktiviteter.

Insatser inom näringslivsområdet drivs främst genom arbetet inom Tillväxtprogrammet och oftast i samarbete mellan kommunledningskontoret, Boden Business Park, företagargorganisationer och företrädare för näringslivet. Ett led i att stärka utvecklingen har varit att dela på Boden Business Park som utvecklingsmiljö och Bodens Utveckling AB som arbetar med inlokalisering av nya företag. Således har Boden Business Park i juni övertagit etablerings- och utvecklingsarbetet inom utpekade tillväxtområden. Nybyggnationen om cirka 5 000 m² vid Boden Business Park kommer att invigas under hösten 2019, Utveckling pågår inom området digitalisering/spelutveckling, besöksnäringen, hästnäringen, elitensiva näringar och miljöteknikområdet. En rad viktiga etableringar har skett inom dessa områden under våren 2019 och fler etableringar är på gång under hösten. I dagsläget finns bland annat fyra dataspelsbolag lokaliserade vid Boden Business Park. Den fortsatta utvecklingen av Boden Cleantech Center fortsätter i anslutning till Brännkläppen, och tre nya etableringar, varav en internationell, är redan ett faktum.

Ett livsmedelskluster är etablerat och under utveckling och en upphandling av lokala livsmedelsleverantörer är genomförd.

Konceptet kring företagsfrukost vid såväl Boden Business Park som på landsbygden har fortsatt att utvecklas och lockar även fortsättningsvis många deltagare. Vidare har utvecklingsprogrammet Tillväxtresan körts i två omgångar under året, och Starta-eget-utbildningar har även det genomförts två gånger. En ny avsiktsförklaring med Försvarsmakten har tagits fram, vilken till största del fokuserar på social förankring och rekrytering. Även insatserna kring centrumutveckling fortgår och sammantaget fortsätter det löpande arbetet med att locka nya etableringar till Boden.

Utveckling och prognos inom fokusområdet



	Framgångsfaktorer
Ej utvärderad	1.0
Inte alls	1.0
Till viss del	20.0
Till stor del	11.0

Fokusområdet innehåller 9 mål och 33 framgångsfaktorer fördelade på de olika nämnderna. Till delårsuppföljningen per augusti bedöms 11 framgångsfaktorer (33,3%) till stor del bidra till att målen uppfylls på sikt.

Förvaltningsberättelse

Uppföljning av strategisk plan 2019-2022

Det första målet kring infrastruktur och förutsättningar för livslångt lärande adresseras framförallt genom framgångsfaktorer vid arbetsmarknadsförvaltningen och kultur-, fritids- och ungdomsnämnden. Inom vuxnas lärande utgör lärcentrum det kanske viktigaste instrumentet, och formerna för utbildning liksom innehåll är alltid föremål för anpassning utifrån behov. Framgångsfaktorn kring detta bedöms ha stor påverkan, men av det krävs också att fler olika aktiviteter utvecklas.

Biblioteksverksamheten och utvecklingen av denna är en annan framgångsfaktor som bidrar till måluppfyllelse på sikt. Av analysen framgår att verksamheten bedrivs på ett effektivt sätt, men att antalet olika programaktiviteter och antal besök bör öka. Även fortsatt ekonomiskt stöd till ,och samarbete med studieförbund utgör en del av arbetet med att nå målet.

De två målen kring arbetslöshet (under genomsnittet för riket) är bägge uppnådda i augusti, men av analysen framgår att det krävs att fler nämnder tar fram framgångsfaktorer och aktiviteter som bidrar till att uppnå målen över tiden. I dagsläget är det endast arbetsmarknadsförvaltningen och tekniska förvaltningen som har framgångsfaktorer som kopplar till de bägge målen. Nedan presenteras siffrorna för augusti 2019:

Boden: 18-24 år: 8,4% (-0,3% från aug 2018)	Riket: 8,9%
Boden 16-64 år: 6,1%, (-0,1% från aug 2018)	Riket: 7%

Källa: Arbetsförmedlingen, andel registerbaserad arbetskraft

Såväl utbildningsförvaltningen som arbetsmarknadsförvaltningen arbetar med att bidra till att tillgodose det lokala och regionala arbetsmarknadsbehovet, vilket framgår av deras framgångsfaktorer och analysen kopplad till dessa. Samtliga framgångsfaktorer inom området bedöms i dagsläget bidra till viss del till måluppfyllelsen på längre sikt. Inom utbildningsförvaltningen deltar man i branschråd och organiserar programråd samt deltar i övrigt i arrangemang där näringslivet finns representerat. Man ser redan idag positiva effekter och samverkan med externa aktörer kommer att organiseras och systematiseras på ett nytt sätt från hösten 2019.

Arbetsmarknadsförvaltningens framgångsfaktor handlar om att arbeta proaktivt och att möta arbetsgivare inom olika branscher. Av analysen framgår att man har goda och väl utvecklade rutiner för att starta upp yrkesutbildning samt att arbetsgivare genom deltagande i yrkesråd är delaktiga i utformning av utbildningarna. Den uppsökande verksamheten inom Jobbcenter har bidragit till fler branschkontakter och en ökad kunskap om de rekryterings- och utbildningsbehov som olika arbetsgivare och yrkesområden har.

Målet kring att utveckla näringslivet och insatser inom utpekade tillväxtområden har i dagsläget tre framgångsfaktorer, varav två vid delårsuppföljningen bedöms till stor del bidra till måluppfyllelse till 2022. En av framgångsfaktorerna handlar om genomförandet av Tillväxtprogrammet samt den fortsatta utvecklingen vid Boden Business Park, vilka bägge är satsningar som i dagsläget redan gett goda resultat och effekter.

Vad gäller målet kring levande landsbygd och ökad produktion av hållbara livsmedel är det kommunledningsförvaltningen och utbildningsförvaltningen som i dagsläget har kopplade framgångsfaktorer. Dessa handlar bland annat om att skapa förutsättningar för lokala producenter att i större omfattning leverera lokala/närproducerade livsmedel till kommunala verksamheter. Ett antal olika aktiviteter är genomförda och vid delårsuppföljningen bedöms framgångsfaktorerna till viss del bidra till att uppfylla målet till 2022.

För målet att Bodens kommun ska uppfattas som en enhetlig arbetsgivare av sina anställda finns det en framgångsfaktor som är gemensam för alla utom tekniska utskottet; ”*genom att utveckla och stärka ledarskapet på individ och grupp nivå*”. Det kommunövergripande arbetet med att kartlägga chefernas förutsättningar och villkor ansvarar personalkontoret för. Här bedöms analysen ge information för fortsatt arbete med likvärdiga förutsättningar för chefs- och ledarskapet i Bodens kommun.

Förvaltningsberättelse

Uppföljning av strategisk plan 2019-2022

Det kommunövergripande arbetet med att ta fram en introduktionsmodul för nya chefer är ett gemensamt arbete inom kommunledningsförvaltningen som personalkontoret ansvarar för. Några förvaltningar har redan ett introduktionsprogram på förvaltningsnivå. Parallellt med chefsintroduktion kommer även en modul att utvecklas för nya medarbetare.

Nämnderna har utöver den gemensamma framgångsfaktorn även formulerat egna framgångsfaktorer och aktiviteter. Exempel på aktiviteter som pågår är uppbyggnaden av gemensam information på nya intranätet, spridning av den utbildningsplan som finns för chefer, likvärdiga villkor och förmåner i hela kommunen samt arbetet med trygga och säkra arbetsmiljöer. Dessa aktiviteter bedöms till viss del bidra till framgångsfaktorerna och målet. Det som behöver utvecklas och tydliggöras är analys av aktiviteterna samt ett ställningstagande av vilka chefsutbildningar som är obligatoriska och hur det följs upp.

Två nämnder har formulerat framgångsfaktorer inom målet att det *inom Bodens kommuns organisation finns bra förutsättningar till utveckling i yrkeslivet samt goda möjligheter att välja olika karriärvägar*. Framgångsfaktorerna handlar om att kompetensutveckla medarbetarna, möjliggöra praktikplatser, synliggöra lediga befattningar samt genom att vi har kompetenta medarbetare. Bedömningen av framgångsfaktorernas bidrag till att nå målet är att de i dagsläget till viss del bidrar, men att de behöver utvecklas på sikt. De lediga jobben behöver bli synligare på nya intranätet. Medarbetarsamtalen har en central betydelse för att fånga upp kompetensutvecklingsbehov och genom arbetsmiljöenkäten skulle andel och innehåll i medarbetarsamtal kunna följas upp ytterligare. Samverkan över kommungränsen med kompetensutvecklingsinsatser skulle på ett bättre sätt kunna möta de behov av kompetensutveckling som finns.

Rekommendationer på kort och lång sikt

För en fortsatt utveckling inom fokusområdet krävs bland annat fortsatta satsningar inom området attraktiv arbetsgivare. Den framtida konkurrensen kring arbetskraften ställer höga krav på vår förmåga att få människor att vilja arbeta inom Bodens kommun. Satsningar på arbetsmiljö, fortbildning, friskvård och möjligheter till karriär och yrkesväxling inom den egna organisationen är alla områden som kan stärka arbetsgivarvarumärket och skapa goda förutsättningar för vår egen kompetensförsörjning. Alla medarbetare bör vidare ha en uppdaterad och långsiktig kompetensutvecklingsplan.

När det gäller det livslånga lärandet bör befintliga insatser kompletteras med förbättrade möjligheter till yrkesväxling. I detta inryms vidare fortsatt utveckling av utbildningsinsatser som är flexibla och möjliggöra att tillgodogöra sig på distans.

Vi måste även fortsättningsvis arbeta med att skapa praktikplatser i alla våra verksamheter, även för de personer som står längre ifrån arbetsmarknaden. I detta arbete krävs en utvecklad intern samordning och att fler förvaltningar och verksamheter deltar i stor omfattning. Även detta är en del i att lyckas med kompetensförsörjningen.

Satsningar inom Tillväxtprogrammet måste fullföljas och lyckas, inte minst vad gäller utvecklingen inom befintliga tillväxtområden och satsningarna som sker vid Boden Business Park. I detta ligger även att fortsätta spåret kring nya utbildningar, som förutom att bidra till kompetensförsörjningen inom utpekade områden, även kan skapa nya innovationer och leda till nya företag och etableringar av befintliga svenska och utländska företag.

En fortsatt utveckling av utbud och innehåll i vårt Jobbcenter är viktig, inte minst beaktat att Arbetsförmedlingen stänger sitt kontor i Boden. I detta ligger en utvecklad samverkan internt mellan olika förvaltningar, och även fortsättningsvis med arbetsgivare och branscher. Jobbcenter behöver även hitta helt nya partners att knyta till sig, och utvecklas till att ses som en viktig resurs för den fortsatta tillväxten i Bodens kommun.

Förvaltningsberättelse

Uppföljning av strategisk plan 2019-2022

Avslutningsvis behövs det utvecklas fler och nya insatser för de som står längre ifrån arbetsmarknaden, exempelvis arbetstillfällen i arbetsintegrerade sociala företag som ett alternativ för de som har svårt att ta sig in på arbetsmarknaden.

Förvaltningsberättelse

Uppföljning av strategisk plan 2019-2022

Klimat, miljö och energi

Fokusområdet klimat, miljö och energi innehåller stora utmaningar likväl som unika möjligheter för Bodens kommun. Området är i stort nationellt och globalt fokus, inte minst på grund av de klimatförändringar som i dagsläget uppvisar en global, negativ utveckling. En stor del av fokusområdet handlar om att lokalt minska klimatavtryck genom främst reduktion av utsläpp av växthusgaser i kombination med fortsatt utveckling av hållbara alternativ för uppvärmning och transporter. Bodens kommun har antagit Borgmästaravtalet, vilket i sin tur anger såväl ambitionsnivå som kompletterar målstrukturen i föreliggande strategiska plan.

En annan stor del av fokusområdet handlar om arbetet med att uppnå de lokala miljömålen. Bodens lokala miljömål utgår från Sveriges miljö kvalitetsmål och avgränsningen utgår från de frågor som ingår i de nationella och regionala miljömålen. Inom detta område har kommunen även gjort vissa prioriteringar utifrån ett lokalt perspektiv. De lokala miljömålen är antagna av kommunfullmäktige 2017-02-20, och utgör ett komplement till såväl Borgmästaravtal som till strategisk plan vad gäller prioriteringar och målsättningar inom miljöområdet. För att nå klimatmålen krävs samverkan och insatser från samtliga samhällssektorer. Bodens kommun arbetar aktivt med att bjuda in såväl föreningsliv som näringsliv till det gemensamma arbetet med att minska utsläpp av växthusgaser och att i övrigt uppnå de lokala miljömålen. Sammantaget ska Bodens kommun verka för en samhällsstruktur med lågt klimatavtryck.

Fokusområdet innehåller även en uttalad strävan att utveckla vår förmåga till klimatanpassning. Med detta menas exempelvis hur vi gör olika riskanalyser vid samhällsplanering samt hur vi förmår att anpassa samhällsbyggandet till de framtida klimatscenarios som aktuell forskning presenterar. Delområdet omfattar dels en utvecklad intern samverkan och höjd kunskapsnivå, men också ett fördjupat samarbete med regionala och nationella aktörer/myndigheter.

Ett ytterligare delområde inom fokusområdet är den fortsatta utvecklingen av en hållbar infrastruktur samt kommunikationer med utgångspunkt i en mer hållbar energianvändning. I detta ingår exempelvis en fortsatt omställning av kollektivtrafik och kommunala fordon mot en ännu större andel fossilfria bränslen, samt en fortsatt utbyggnad av såväl cykelvägar som viss laddinfrastruktur för elbilar.

Vidare bjuder fokusområdet på unika lokala möjligheter inom framförallt elförsörjning och den stora tillgången till grön el. Detta föranleder särskilda satsningar på så kallad elintensiva industrier och verksamheter, vilket redan idag har gett avtryck inom framförallt redan etablerade datacenter. Området innehåller en fortsatt satsning inom detta område, vilket bland annat kräver fördjupad och utvecklad samverkan med aktörer såsom energibolag och olika kluster inom främst datacenter- och elintensiv industri. Vidare innehåller området även en utpekad satsning inom det som kallas Cleantech, dvs teknologi och innovationer med koppling till miljö- och energiteknik samt resurshantering. Satsningen omfattar många olika aktörer från näringsliv, offentlighet och akademi.

Avslutningsvis innehåller fokusområdet en höjd ambitionsnivå vad gäller arbetet med att identifiera och åtgärda gamla miljöskulder. Detta arbete kräver inte bara en utvecklad intern samverkan, utan ställer även höga krav på vår förmåga att i samarbete med andra myndigheter och aktörer hitta nya lösningar och finansieringsmodeller som exempelvis möjliggör sanering av förorenad mark. Denna samverkan omfattar även gemensamma ansträngningar kring att tillsammans hålla Boden rent och aktivt verka för att inga nya förorenade områden eller miljöer uppstår.

Mål

- Bodens kommun är ett ekologiskt hållbart samhälle med robusta system som möter effekter av förväntade klimatförändringar och bidrar till att förverkliga Borgmästaravtalet och de lokala miljömålen.
- På Bodens kommuns fastigheter ökar användningen av solceller.
- I Bodens kommun finns från 2019 god tillgång till laddstolpar för egen personal och besökare.

Förvaltningsberättelse

Uppföljning av strategisk plan 2019-2022

- Bodens kommun har utvecklat en bra infrastruktur och goda kommunikationer med utgångspunkt i en mer hållbar energianvändning.
- Bodens kommun samverkar aktivt med myndigheter och andra samhällsaktörer för att hålla Boden rent och åtgärda gamla miljöskulder.

Väsentliga händelser inom fokusområdet

En stor satsning inom området är de åtgärder som syftar till att förbättra vattenkvalitet i sjöar, samt fortsatt satsning på en hållbar dagvattenhantering. En ny dagvattenstrategi antogs under våren, vilken bland annat innehåller mål och principer för att uppnå en långsiktigt hållbar dagvattenhantering. Vidare har det under perioden bedrivits projekt kring reduktionsfiske för flera av Bodensjöarna, där stor del av detta finansierats av Länsstyrelsens sk LOVA-pengar. Även medel från Naturvårdsverket har beviljats, med syfte att möjliggöra anläggning av dagvattenåtgärder.

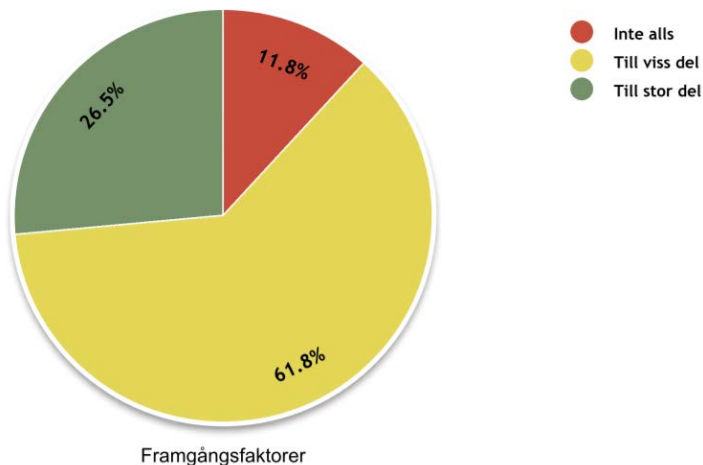
Arbetet med undersökningar och utredningar av förenade områden fortgår, och vid Svenska miljöinstitutets kartläggning av svenska kommuners arbete med klimatanpassning erhåll Bodens kommun den högsta poängen i Norrbottens län.

Bodens Utveckling AB har fortsatt med att attrahera etableringar inom datacenter, och inom ramen för projektet Horizon 2020 har Boden Type Datacenter byggts upp. Satsningen handlar bland annat om att effektivisera datacenter vad gäller energiförbrukning. Projektet har uppmärksammats av EU-kommissionen och inom akademi samt hos företag.

I övrigt fortsätter arbetet med att genomföra Borgmästaravtalet och med att utveckla uppföljningen av de lokala miljömålen, där en första uppföljning ska genomföras under inledningen av 2020.

Vidare har det under perioden genomförts olika upphandlingar, däribland ett ramavtal för fyrhjulsdrivna biogasbilar samt en upphandling avseende lokaltrafik med krav på biogasbussar.

Utveckling och prognos inom fokusområdet



	Framgångsfaktorer
Ej utvärderad	
Inte alls	4.0
Till viss del	21.0
Till stor del	9.0

Fokusområdet innehåller 34 framgångsfaktorer kopplade till de 5 målen. Samtliga framgångsfaktorerna är utvärderade, och av bilden ovan framgår att 26,5 % bedöms till stor del bidra till måluppfyllelse på längre sikt.

Av analysen framgår det är framförallt åtgärder som riktar sig mot minskad energianvändning, minskad användning av fossila bränslen, satsningar på laddinfrastruktur och utökat nyttjade av lokaltrafiken som i dagsläget, i stor omfattning, bedöms bidra till att uppfylla målen inom området.

Förvaltningsberättelse

Uppföljning av strategisk plan 2019-2022

Även de framgångsfaktorer som kopplar till målet kring att åtgärda miljöskulder bedöms som mycket relevanta med stort genomslag vad gäller bidrag till måluppfyllelse. Arbetet inom detta område omfattar proaktiva åtgärder såsom nya metoder för mätning och kartläggning, likväl som mer reaktiva metoder kring hur man sanerar förorenade områden.

Även de framgångsfaktorer som vid delårsuppföljning till viss del (61,8%) bedöms bidra till måluppfyllelse indikerar i många fall att de kommer ge goda resultat på längre sikt. En väsentlig del av fokusområdet utgörs av de lokala miljömålen och målet kring att dessa ska uppnås på sikt. Samtliga förvaltningar och nämnder har därför en framgångsfaktor kring att ta fram en handlingsplan kring just detta, men eftersom denna i de flesta fall inte påbörjats bedömer man framgångsfaktorn i dagsläget som bidragande till viss del.

Vidare fortsätter elförbrukningen inom kommunens fastigheter att minska, och fjärrvärmeförbrukningen bedöms i dagsläget gå mot fjolårets nivå. Fastighetsnämnden fortsätter att fasa ut anläggningar med fossila bränslen och även en sådan framgångsfaktor bedöms vid delåret att bidra till måluppfyllelse till viss del eftersom alla anläggningar inte ännu är omhändertagna.

De två målen kring ökat antal solceller samt laddstolpar är bägge adresserade genom framgångsfaktorer och olika aktiviteter under 2019, men insatserna har ännu inte fått något större genomslag och värderas därför för delåret något lägre vad gäller bidrag till måluppfyllelse.

Det finns även andra framgångsfaktorer som handlar om återvinning, återbruk och klimat- och energirådgivning. Även dessa bedöms på längre sikt bidra i stor omfattning till att målen inom fokusområdet kommer att uppnås.

I delårsrapporten för augusti görs inte en värdering av graden av måluppfyllelse för respektive mål, men den samlade bedömningen och analysen med utgångspunkt i ovanstående och nämndernas verksamhetsuppföljningar är att samtliga mål – i olika omfattning – kommer vara delvis uppfyllda till årsskiftet.

Rekommendationer på kort och lång sikt

Av kommentar och analyser som återges i nämndernas delårsuppföljning framgår att styrningen mot olika mål och prioriteringar inom fokusområdet inte fungerar tillfredsställande. Orsaken är framförallt att man tycker att fokusområdets mål, de lokala miljömålen samt handlingsplan för Borgmästaravtalet i vissa delar överlappar och i andra delar skickar olika styrsignaler. Detta gör att man såväl hos nämnderna som på den kommunövergripande nivån ibland har svårt att prioritera och att koordinera olika insatser.

På kort sikt föreslås därför att man tydligare kommunicerar hur dessa program och strategier hänger ihop, samt att den påbörjade uppföljningen av de lokala miljömålen blir en del av den ordinarie styrkedjan.

Ett alternativ på längre sikt kan annars vara att låta de lokala miljömålen utgöra målen inom föreliggande fokusområde, eftersom de målen fångar upp inriktningar och prioriteringar som återfinns inom de fem målen som just nu finns för fokusområdet.

Andra rekommendationer, som inte kopplar till styrning och uppföljning, är en fortsatt satsning på att utveckla lokal- och kollektivtrafik och i detta även fånga upp landsbygdsperspektivet.

Området kräver även fortsättningsvis insatser inom upphandlingsområdet och en fortsatt utfasning av fossila bränslen i såväl fordon som fastigheter. Vidare krävs en utvecklad klimatanpassning som på olika sätt tas med i processer kring planering och samhällsbyggande.

Förvaltningsberättelse

Ekonomi

Ekonomi

För att säkerställa den framtida välfärden och en positiv utveckling i Bodens kommun krävs en hållbar god ekonomisk utveckling. Varje generation bör bära kostnaderna för den service som den generationen konsumerar. Ett överskott i verksamheten skapar också ett handlingsutrymme för att utveckla den kommunala verksamheten och samhällslivet samt ger goda förutsättningar inför morgondagen.

Lika viktigt är också ett effektivt och ändamålsenligt användande av kommunens resurser i verksamheten och att resurserna är rätt anpassade utifrån de demografiska förutsättningarna. För att undvika stora framtida underhållsskulder måste kommunens tillgångar samtidigt vårdas och värdesäkras. Dessa behov tillgodoses genom följande mål för en god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet och bedöms utifrån nedanstående indikatorer:

- Den ekonomiska utvecklingen ska vara hållbar över tid genom att resultatnivån ger utrymme för att
 - Konsolidera och bibehålla en stark ekonomi
 - Resultatet i förhållande till skatt och utjämning ska vara minst 1,0 %
 - Nämndernas budgetavvikelse ska vara bättre än eller lika med 0 %
 - Betalningsberedskapen ska uppgå till minst 20 dagar
 - I möjligaste mån finansiera investeringar med egna medel
 - Investeringarna ska inte överstiga 15 % av skatt och utjämning till dess att det totala lånetaket på 15 tkr/invånare är uppnått, därefter ska nivån inte överstiga 10 %
- Resurserna ska nyttjas effektivt
 - God inköpskompetens i förvaltningarna ska öka avtalstroheten
 - Lokalytan i kvm/invånare ska över tid minska
 - Nettokostnadsavvikelsen ska över planperioden minska

För att ytterligare kartlägga och analysera resultat, utveckling och ekonomisk ställning för Bodens kommun används en metod som kallas RK-modellen. Den utgår från fyra viktiga delar, det ekonomiska resultatet, kommunens finansiella styrka, risker samt kontrollen över den finansiella utvecklingen. Varje del analyseras med hjälp av de nyckeltal som finns under respektive rubrik. Syftet är att identifiera eventuella möjligheter och problem och på så sätt försöka klargöra om kommunen har en, enligt kommunallagen, god ekonomisk hushållning. Utvärderingen av målen för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet sker i nedanstående analys.

Samhällsekonomin

Världsekonomin tappar fart och den globala politiska oron fortsätter vilket har präglat de finansiella marknaderna med fallande marknadsräntor, enligt Sveriges kommuner och landsting, regeringen samt svenska banker. Den globala BNP-tillväxten 2019 väntas bli den lägsta sedan 2009 efter finanskrisen. Risken finns för en ytterligare upptrappning av handelskriget mellan USA och Kina som redan har bidragit till en dämpad global handel och minskad vilja att investera. Osäkerheten kring Brexit ökar och det ser ut att bli ett avtalslöst utträde. Det är även stora oroligheter i mellanöstern och inom flera EU-länder. Osäkerheten kring världshandeln har ökat.

Allt pekar på en försvagad konjunktur med inbromsad BNP-tillväxt även för Sverige efter fem år av hög tillväxt. Sysselsättningsgraden och arbetskraftsdeltagandet är fortfarande hög men utvecklingen har börjat minska. Högkonjunkturen går mot sitt slut men Sverige har starka offentliga finanser som regeringen anser kunna möta den ekonomiska avmattningen. Skatteunderlagstillväxten har börjat bromsas in. Till 2020 kommer antalet arbetade timmar att minska men effekten på skatteunderlaget dämpas av bland annat högre löneökningar och att grundavdragen endast ökar svagt.

Förvaltningsberättelse

Ekonomi

De goda resultaten hos kommunerna under åren 2013-2017 beror till stor del på realisations- och exploateringsvinter samt tillfälliga statsbidrag. 2018 redovisade däremot 69 kommuner underskott och under 2019 väntas fler kommuner redovisa underskott. Kommunerna har fortsatt stora investeringsbehov. För att klara de växande behoven till följd av demografin samt hantera eftersatta investeringar och pågående urbanisering behöver skolor, förskolor, äldreboenden, VA-nät med mera byggas ut. Dessa kan endast delvis finansieras av egna medel eller försäljningar och kräver därför ökad upplåning. Låneskulden i sektorn har sedan 2012 redan ökat med 32 procent och ökningen fortsätter.

Då skatteintäkterna inte ökar i samma takt som tidigare och det samtidigt är ett högt tryck från befolkningstillväxten medför det att kommuner och regioner måste arbeta med effektiviseringar och kostnadsminskningar. Sektorn behöver bli bättre på att nyttja teknik och digitala lösningar samt ökad samverkan för en ökad kostnadseffektivitet. De stora kostnadsökningarna riskerar annars att medföra stora besparingar och eventuella skattehöjningar.

Kommunens ekonomi

Resultat och ekonomisk styrka

Resultatanalysen visar vilken balans som finns mellan löpande intäkter och kostnader under året och över tid. Här analyseras och förklaras bland annat årets resultat och orsakerna till detta samt investeringsutvecklingen.

Även kommunens finansiella situation och vilken styrka som finns för att möta finansiella svårigheter i ett längre perspektiv utvärderas. Återkommande obalanser mellan kostnader och intäkter innebär att den finansiella motståndskraften försvagas på sikt och gör kommunen mer sårbar för framtida ekonomiska problem.

Förvaltningsberättelse Ekonomi

Resultatet

Resultatöversikt	Helår				Januari-augusti	
	2016	2017	2018	Prognos 2019	2018	2019
Årets resultat, mkr	63,5	44,1	-15,0	-27,4	7,6	16,7
Årets resultat koncernen, mkr	107,3	92,3	24,7	-5,2	36,5	43,0
Årets resultat exkl jämförelsestörande poster, mkr	40,2	10,8	-23,7	-27,4	2,2	16,7
Årets resultat i förhållande till skatter och utjämning, %	3,7%	2,5%	-0,8%	-1,4%	0,6%	1,4%
Årets resultat exkl jämförelse-störande poster i förhållande till skatter och utjämning, %	1,8%	0,5%	-1,0%	-1,4%	0,2%	1,4%
Årets resultat i förhållande till skatter och utjämning, %, liknande kommuner	3,7%	3,4%	2,3%	-	-	-

Kommunens resultat för perioden januari – augusti 2019 uppgår till 16,7 mkr, vilket är 34,2 mkr bättre än budgeterat. Resultatet är en förbättring med 9,1 mkr jämfört med samma period föregående år.

Relateras resultatet till skatteintäkter och utjämning redovisar kommunen under perioden ett resultat på 1,4 %. Jämfört med samma period ifjol är resultatet en förbättring med 0,8 procentenheter. Om årsprognosen relateras till de förväntade skatteintäkterna och utjämningen blir resultatet -1,4 % vilket är en försämring med 0,6 procentenheter jämfört med det verkliga utfallet 2018.

För perioden januari – augusti nås målet om ett resultat i förhållande till skatt och utjämning som är minst 1,0 %. Däremot innebär det prognostiserade resultatet på -1,4 % att kommunen inte uppfyller resultatmålet för helåret. På lång sikt finns risk att det finansiella handlingsutrymmet försämras ytterligare.

Kommunkoncernens resultat före skatt har förbättrats något jämfört med samma period föregående år, till 43,0 mkr. Det är framförallt resultatförbättringen hos kommunen som ligger till grund för den positiva förändringen inom koncernen totalt.

Bolagens resultat	Januari-augusti		Helår	
	2018	2019	2018	Prognos
Bodens Kommunföretag AB	-5,5	-10,2	-9,4	-17,2
Bodens Energi AB	30,7	33,0	58,0	47,0
Bodens Utveckling AB	0,9	-0,6	1,9	0,7
Boden Business Park AB	-	0,4	-	0,4
Boden Event AB	-2,2	-3,2	-4,5	-5,8
Boden Arena Fastighets AB	-2,1	-2,2	1,0	-3,4
Bodens Näringsfastigheter AB	0,7	3,9	3,5	1,0
Stiftelsen BodenBo	4,6	3,2	1,0	-0,1

Bodens Energi AB:s periodresultat är 33 mkr. Bolagets årsresultat förväntas bli 47 mkr. Det är en försämring med 11 mkr jämfört med föregående år. Orsaken till resultatförsämringen är till stor del ökade avskrivningskostnader till följd av att den nya kraftvärmepannan är tagen i drift.

Bodens Utveckling AB har genomgått en organisationsförändring under året som inneburit att delar av bolagets uppdrag och delar av personalen flyttats över till systerbolaget Boden Business Park AB per första juni. Bolaget har även sålt dotterbolagen Boden Science Park Fastighets AB och Boden

Förvaltningsberättelse Ekonomi

Business Park Fastighets AB till Boden Business Park AB som del av organisationsförändringen. Syftet med förändringen är att Bodens Utveckling AB fortsättningsvis ska verka för att attrahera investeringar till Boden. Periodens resultat är -0,6 mkr och årsprognosen pekar på ett resultat på 0,7 mkr. Organisationsförändringarna har stor påverkan på jämförelsen mellan både utfall och prognos föregående år och innevarande år. Det förväntade resultatet följer budget väldigt väl trots stora förändringar och tack vare intäkter från ny hyresgäst.

Boden Business Park AB, vars syfte är att initiera och driva utvecklingsfrågor för att främja tillväxt i Bodens kommun genom att arbeta med företagsetableringar, organisationsutveckling för företag, utbildningsverksamhet inom företagsfrågor och så vidare, har ett periodutfall och ett beräknat resultat vid årets slut på 0,4 mkr.

Kommunens bolag för utvecklande av Boden som en attraktiv kommun, Boden Event AB, har ett periodutfall på -3,2 mkr. Det prognostiserade utfallet förväntas försämrats ytterligare till -5,8 mkr. Intäkterna beräknas bli mycket lägre än föregående år och en stor del av bolagets verksamhet finansieras med kommunala medel. En stor utmaning för bolaget är att öka intäktsidan.

Stiftelsen BodenBo har ett periodutfall på 3,2 mkr och en årsprognos på -0,1 mkr. Den förväntade resultatförsämringen beror på en eventuell nedskrivning av nyproduktionen på Brogatan 44 som kan bli aktuell till årsskiftet. Kostnadssidan påverkas också negativt av den brand som drabbade källaren i en av Stiftelsens fastigheter på Sveavägen.

Boden Arena Fastighets AB redovisar ett negativt resultat efter finansiella poster för perioden med -2,2 mkr. Prognosen för helåret visar ett resultat på -3,4 mkr vilket ligger i nivå med det budgeterade resultatet. Jämfört med 2018 förväntas intäkterna öka med cirka 0,9 mkr.

Avstämning mot kommunallagens balanskrav	Prognos	
	2018	2019
Årets resultat	-15,0	-27,4
Reducering av samtliga realisationsvinster	-15,5	-9,5
Vissa realisationsvinster enl undantagsmöjlighet	-	-
Vissa realisationsförluster enl undantagsmöjlighet	-	-
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,1	-0,3
-/+ Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-30,4	-37,2
Reservering till resultatutjämningsreserv	-	-
Disponering från resultatutjämningsreserv	-	17,5
Årets balanskravsresultat, mkr	-30,4	-19,7
Synnerliga skäl	-	-
Återföring av tidigare öronmärkning, pensionsreserv	26,7	19,7

Det enligt kommunallagen lagstadgade balanskravet som trädde i kraft år 2000 utgör en nedre gräns för vilket resultat som är tillåtet att budgetera och redovisa. Det innebär att intäkterna ska vara minst lika stora som kostnaderna. Vid kommunens avstämning av balanskravet har samtliga vinster som uppkommit vid avyttring/-försäljning av anläggningstillgångar räknats bort.

Bodens kommun har även i år stora utmaningar och de ekonomiska förutsättningarna har påverkats av flera faktorer som belastat ekonomin negativt. Det har varit ett fortsatt högt tryck inom äldreomsorgen då den demografiska förändringen med en större andel äldre börjar bli kännbar i verksamheterna. Under hösten kommer en översyn om exploateringsredovisningen att genomföras. Resultatet av den kan komma att påverka realisationsvinsterna och därmed det beräknade balanskravsresultatet.

Förvaltningsberättelse Ekonomi

Ackumulerade negativa balanskravsresultat	2018	Prognos 2019
	IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	0,0
- varav från 2018	-	-3,7
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredningen	-3,7	0,0
UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom tre år	-3,7	-3,7
- varav från 2018, återställs senast 2021	-3,7	-3,7

Det ackumulerade negativa balanskravsresultatet som uppgår till -3,7 mkr beräknas kunna återställas senast 2021 enligt budget.

Ekonomisk styrka

Investeringar	Helår				Januari-augusti	
	2016	2017	2018	Prognos 2019	2018	2019
Investeringsvolym brutto, mkr	151,0	211,1	287,9	309,5	132,6	148,2
Investeringsvolym netto, mkr	146,6	205,4	276,9	307,4	131,1	145,7
Investeringsvolym netto koncernen, mkr	281,1	652,8	797,7	664,9	-	390,1
Nettoinvesteringarnas andel av avskrivningarna, %	157,7	266,4	336,0	309,9	239,7	244,9

Investeringsvolym netto i kommunen visar utgifter för immateriella och materiella anläggningstillgångar med avdrag för bidrag till investeringarna. Utgifterna för dessa investeringar förväntas öka ytterligare jämfört med föregående år och beräknas uppgå till 307,4 mkr. Totalt sett beräknas investeringarna under året att ha ökat med 30,5 mkr jämfört med 2018.

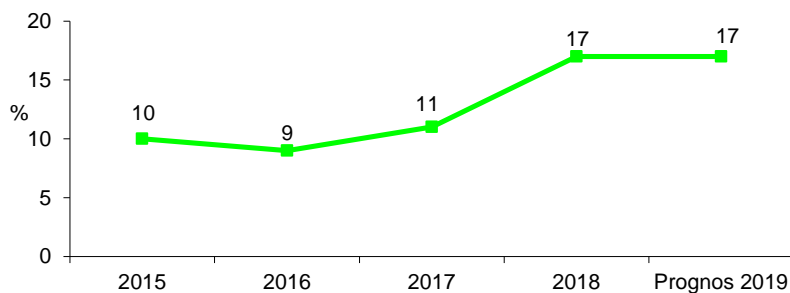
Nettoinvesteringarnas andel av avskrivningarna visar hur stor andel kommunen har investerat i materiella anläggningstillgångar i förhållande till avskrivningarna. För att de materiella anläggningstillgångarna ska behålla sitt värde bör nettoinvesteringarna överstiga avskrivningarna. Utifrån prognosen är andelen nettoinvesteringar i förhållande till avskrivningar 310 % och det innebär att kommunen mer än väl återinvesterar sina materiella anläggningstillgångar och på så sätt undviker kapitalförstöring. Den fortsatt höga volymen beror som tidigare på ett eftersatt underhåll och utökade behov till följd av en förändrad demografi.

Nettoinvesteringarna finansieras under perioden inte alls av egna medel, då kassaflödet från den löpande verksamheten är negativt med -18,3 mkr. Det innebär att självfinansieringsgraden är -6 %.

Kommunkoncernens nettoinvesteringar uppgår under perioden till 390,1 mkr. De förväntas öka till 664,9 mkr under resterande delen av året, vilket skulle innebära en minskning med 132,8 mkr jämfört med 2018. Det är framförallt Bodens Energi AB och Stiftelsen BodenBo som minskat sina investeringsutgifter då fjolåret innehåll ett antal större investeringsprojekt, bland annat en ny kraftvärmepanna.

Förvaltningsberättelse Ekonomi

Investeringarnas andel av skatt och utjämning



Ett annat viktigt nyckeltal för investeringarna är investeringarnas andel av skatt och utjämning. Måttet visar hur stor del av årets skatte- och utjämningsintäkter som används till investeringar. Historiskt sett har cirka 10 % använts till investeringar och utfallet per augusti i år visar att det hittills i år är cirka 12 %. Den prognostiserade investeringsnivån vid årets slut skulle innebära att ca 17 % av skatte- och utjämningsintäkterna beräknas användas till investeringar. Det betyder att målet, att investeringarna inte ska överstiga 15 % till dess att totala lånetaket på 15 tkr/invånare är uppnått, inte kommer att nås vid årets slut.

Kommunal skattesats

Skattesats 2019 (%)	Riket	Norrbottnen	Boden
Kommunalskatt	20,70	22,57	22,60
Kommunalskatt inklusive landstingen	32,19	33,91	33,94

Kommunalskattesatsen i Bodens kommun har varit oförändrad med 22,60 % sedan 2014. Från 2016 har även skattesatsen från Region Norrbotten varit oförändrad. Den genomsnittliga skattesatsen i riket har höjts med 0,07 procentenheter jämfört med föregående år varav den kommunala skattesatsen har sänkts med ca 0,04 procentenheter av och landstingens del har höjts med ca 0,10 procentenheter. Bodens skattesats ligger högre än snittet i både riket och landstinget, vilket innebär att handlingsutrymmet för att höja skattesatsen är begränsat. Högsta kommunalskatten i landet under 2019 har Doroteas kommun med 35,15 % och Österåkers kommun har den lägsta med 29,18 %.

Risk och kontroll

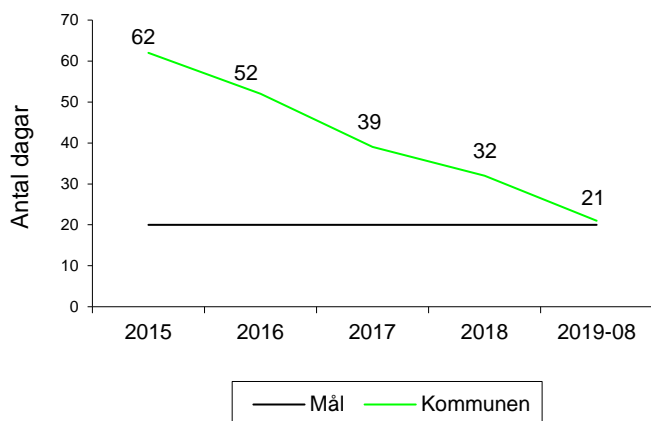
I avsnittet analyseras de finansiella risker kommunen kan utsättas för och som kan påverka resultat och kapacitet på kort och lång sikt. En god ekonomisk hushållning innebär att kommunen inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. På kort sikt bedöms risken med olika likviditetsmått, där en god likviditet innebär att kommunen kan bemöta ett plötsligt ekonomiskt problem genom att använda sina likvida medel och/eller avyttra en del av sina omsättningstillgångar. På lång sikt bedöms risken av hur utsatt kommunen är av förändrade valutor och räntor, borgensåtaganden, pensionsskuldens utveckling och liknande faktorer som kan ge upphov till framtida problem.

Vilken kontroll kommunen har av den ekonomiska utvecklingen handlar i huvudsak om budgetföljsamhet och prognossäkerhet, där avvikelser från de budgeterade målen kan innebära att förmågan att utöva en fullgod ekonomistyrning inte håller måttet.

Förvaltningsberättelse

Ekonomi

Betalningsberedskap



En bra betalningsberedskap där de likvida medlen används på bästa sätt är viktigt för att ge verksamheterna så stort utrymme som möjligt. Betalningsberedskapen per augusti uppgår till 21 dagar, vilket överstiger målet på 20 dagar. Det höga utfallet 2015 beror främst på att kommunen i slutet av året fick ett stort bidrag för flyktingmottagandet och en återbetalning av AFA försäkringsmedel samt viss upplåning. Under 2017 kunde ett lån på 45 mkr amorteras och likviditeten från 2015 täckte även investeringskostnaderna. Under 2018 upplånades 160 mkr för att klara ökade utgifter för främst investeringar. Prognosen för 2019 är att målet kommer att uppnås, men kommer troligen att kräva viss ökad upplåning.

Finansiella risker

Räntor och ränterisk	2016	2017	2018	Januari - augusti	
				2018	2019
Lån med					
- bunden ränta, %	100%	100%	71%	100%	100%
- rörlig ränta, %	0%	0%	29%	0%	0%
Räntebindningstid i snitt, år	1,46	1,3	0,82	0,88	1,34
Kapitalbindningstid i snitt, år	1,46	1,3	0,82	0,88	1,34

Kommunen har sju lån på totalt 348 mkr med olika kapitalbindningstider, som längst till februari 2023. Ett av dessa lån har amorterats med 60 mkr på förfallodagen i september. Alla lån är bundna till en fast ränta för att minska risken vid eventuella räntehöjningar från det rådande låga ränteläget. Lånen är amorteringsfria.

Skuld för pensioner

Pensionsförpliktelser och förvaltning	2018	Prognos 2019	Januari - augusti	
			2018	2019
Pensionsförpliktelser i balansräkning	150	157	145	158
Pensionsförpliktelser som ansvarsförbindelse	764	743	776	757
Summa pensionsförpliktelser	914	901	921	915
Finansiella pensionstillgångar	0	0	0	0
Återlånade medel	914	901	921	915
Pensionsreserv	45	25	71	45

Förvaltningsberättelse

Ekonomi

Ansvarsförbindelsen för tidigare intjänade pensioner minskar medan avsättningen ökar. Enligt den senaste prognosen från pensionsförvaltaren kommer den totala pensionsskulden att fortsätta minska, då pensionsutbetalningarna är större än årets nyintjänande. Pensionsutbetalningarna ökar bland annat på grund av att fler tar ut förtida pension med temporärt uttag. Det innebär att de tar ut pensionen innan de fyller 65 år. Den totala skulden för pensioner på 915 mkr har lånats tillbaka till verksamheten. Den pensionsreserv som tidigare är byggts upp för att möta kommande kostnadsökningar nyttjades delvis vid utgången av 2018 och uppgår nu till 45 mkr. På grund av den negativa prognosen vad gäller årets resultat beräknas ytterligare 19,7 mkr att nyttjas vid årets slut. Reserven uppgår då till 25,3 mkr.

Borgen

Fram till augusti har ett nytt borgensåtagande om 50 mkr tecknats för Bodens Näringsfastigheter AB och om 10 mkr för Stiftelsen BodenBo. Kommunfullmäktiges beslut om en förändrad bolagsstruktur för Bodens Utveckling AB innebär att ett vilande bolag har ombildats till Boden Business Park AB och att det bolaget övertog Bodens Utveckling AB:s båda dotterbolag. Detta medförde att borgensförpliktelserna har omfördelats mellan alla fyra bolag och utökats med totalt 80 mkr. Ingen borgen har infriats.

Budgetavvikelse och prognos

Budgetavvikelse	Januari - augusti	
	Drift- redovisning	Investerings- redovisning
Kommunstyrelse		
Kommunledning	3,1	-30,3
Tekniska	-6,1	17,4
Räddning & säkerhet	0,7	0,8
Arbetsmarknad	3,3	0,0
Fastighetsnämnd	6,9	12,8
Utbildningsnämnd	0,2	1,6
Socialnämnd	-30,5	2,1
Kultur-, fritids- & ungdomsnämnd	-2,5	0,3
Miljö- & byggnämnd	0,1	-
Överförmyndarnämnd	-0,5	-
Kommunrevision	0,5	-
Summa nämnder/styrelser	-24,8	4,6
Finans	59,0	-
Årets resultat, mkr	34,2	4,6
resultat exkl semesterlöneskuld	-4,6	-

Periodens budgetavvikelse

Nämnderna och styrelserna har totalt under perioden en negativ avvikelse jämfört med budget med -24,8 mkr. De nämnder som visar en större negativ avvikelse jämfört med periodbudget är socialnämnden, tekniska förvaltningen och kultur-, fritid- och ungdomsnämnden.

I samband med kommunfullmäktiges beslut om strategisk plan för 2020-2022 beslutades om en utökning av driframen för socialnämnden och utbildningsnämnden med 20 mkr respektive 10 mkr. Effekten av utökningen under perioden är därmed 13,3 mkr för socialnämnden och 6,7 mkr för utbildningsnämnden. Vid samma tillfälle beslutades även om en sänkning av investeringsramen för kommunledningsförvaltningen med -30,9 mkr, tekniska förvaltningen med -37,2 mkr, fastighetsnämnden med -58,7 mkr, socialnämnden med -1,0 mkr och kultur-, fritids- och ungdomsnämnden med -0,9 mkr. Totalt minskades investeringsramen med -128,7 mkr.

För socialnämndens del finns underskotten inom samtliga områden, förutom bistånd. Underskottet inom förvaltningsövergripande verksamhet är -0,3 mkr, äldreboende -4,1 mkr, hemtjänsten -11,4 mkr,

Förvaltningsberättelse Ekonomi

hälso- och sjukvårdsenheten -0,3 mkr, boende och stöd -7,9 mkr samt individ och familjeomsorgen - 7,0 mkr. Hemtjänsten redovisar det största underskottet som till stor del beror på en volymökning av hemtjänstinsatser. Inom boende och stöd bidrar en försening av åtgärderna enligt handlingsplan för en ekonomi i balans till att avvikelsen är fortsatt stor. Individ och familjeomsorgens underskott finns inom barn och ungdomsvård samt ekonomiskt bistånd där ett utökad behov av insatser är orsaken.

Tekniska förvaltningens underskott avser bland annat den taxefinansierade VA- och avfallsverksamheten med -3,0 mkr och består av högre elkostnad och oförutsedda reparationer av Svedjans reningsverk. Utöver det har intäkterna för försäljning av fordonsgas minskat med 6 % motsvarande cirka -1,0 mkr. Den skattefinansierade bussverksamheten har haft engångskostnader för driftbidrag till Länstrafiken och andra projekt eller aktiviteter motsvarande cirka -1,2 mkr.

Kultur-, fritids- och ungdomsnämnden redovisar ett underskott med -2,5 mkr jämfört med budget. Den negativa avvikelsen finns inom idrotts- och fritidsanläggningar samt ungdomsgårdar. Här står Nordpoolen för den största delen och redovisar ett underskott med -1,5 mkr till följd av högre personalkostnader och lägre intäkter än budgeterat. Nämnden har även haft kostnader till följd av säkerställande av arbetsmiljön på biblioteket och uppbyggnad av ofinansierad verksamhet vid motorgården Toppen, prickning av farled i Luleälven och drift av matservering på Nordpoolen.

Fastighetsnämnden och arbetsmarknadsförvaltningen redovisar större överskott jämfört med budget med 6,9 mkr respektive 3,3 mkr. För fastighetsnämnden beror överskottet till stor del på att intäkter för nytt korttidsboende på Älvstrand och gruppboende i Sävast inte var budgeterat, samt högre intäkter för motorvärmplatser. Totalt sett är intäkterna 3,3 mkr högre än budgeterat. På kostnadssidan har utgifter för takreparationer bokförts mot investeringsprojekt istället, vilket minskat driftskostnaderna med cirka 3,0 mkr. För arbetsmarknadsförvaltningens del beror överskottet till största delen på att vakanta tjänster för administrativ chef och enhetschef inte blivit tillsatta.

Övriga nämnder/förvaltningar redovisar under perioden något mindre under- eller överskott. I nämnders och styrelsers verksamhetsberättelser finns närmare detaljer kring periodavvikelserna.

Investeringar har genomförts under perioden för 145,7 mkr, vilket innebär ett överskott jämfört med budget med 4,6 mkr.

Prognos för helåret

Jämförelse nämndernas prognoser budgetavvikelse	Driftredovisning				Investeringsredovisning			
	Mars	April	Juli	Augusti	Mars	April	Juli	Augusti
Kommunstyrelse								
Kommunledning	2,8	3,0	3,3	1,2	19,5	14,5	-19,6	-26,2
Tekniska	-0,1	0,2	-3,2	-4,2	36,7	42,7	5,5	5,5
Räddning & säkerhet	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Arbetsmarknad	1,0	1,0	1,1	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Fastighetsnämnd	0,0	0,0	0,0	0,2	79,8	79,8	21,1	20,1
Utbildningsnämnd	-13,2	-17,0	-5,3	-4,3	0,0	0,0	2,9	2,9
Socialnämnd	-30,7	-32,7	-21,7	-30,8	0,0	0,0	-1,0	1,0
Kultur-, fritids- & ungdomsnämnd	-0,4	-0,6	-2,2	-2,6	0,6	0,6	0,0	0,0
Miljö- & byggnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-
Överförmyndarnämnd	0,0	0,0	0,1	-0,1	-	-	-	-
Kommunrevision	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-
Summa nämnder/styrelser	-40,6	-46,1	-27,7	-38,3	136,6	137,6	8,9	3,2
Finans	27,1	29,0	29,9	36,7	-	-	-	-
Årets resultat, mkr	-13,5	-17,1	2,1	-1,6	136,6	137,6	8,8	3,2

Förvaltningsberättelse

Ekonomi

Den ekonomiska uppföljningsprocess som genomförs under året sker i form av månadsbokslut med periodiserat utfall och årsprognos per nämnd. Processen består av tre månadsrapporter per år och två delårsrapporter.

Enligt den senaste prognosen per augusti prognostiseras ett negativt resultat för kommunen totalt med -27,4 mkr. Till följd av utökningen av driframen är det budgeterade helårsresultatet negativt, -25,8 mkr, vilket innebär att det beräknade underskottet jämfört med budget är -1,6 mkr. Sammantaget beräknas ett underskott för nämnder och styrelser med -38,3 mkr, vilket är en försämring jämfört med ifjol med -7,8 mkr. Det skulle innebära att kommunen inte når målet om *budgetavvikelse för nämnder som är bättre än eller lika med 0 %*.

Den prognostiserade avvikelsen för kommunen totalt är i nivå med periodutfallet, när förändringen av semesterlöneskulden exkluderas. Däremot finns det avvikelser på nämnds nivå och det är framförallt socialnämnden, fastighetsnämnden och tekniska förvaltningen som har större differenser däremellan. För finansförvaltningens del beror differensen mellan utfall och prognos till största delen på att semesterlöneskulden kommer att öka under resterande delen av året i takt med att semesterdagar tjänas in av de anställda.

Uppföljningsrapporterna visar att nämnderna sammantaget från början av året prognostiserat ett underskott jämfört med budget i nivå med det slutliga utfallet 2018. Om utökningen av driframen exkluderas skulle budgetavvikelsen för nämnder/styrelser varit 57,7 mkr vid juliprognosen och 68,8 mkr vid innevarande prognostillfälle. Det visar på en utveckling med kraftiga försämringar efter sommarmånaderna. Det är framförallt socialnämnden som står för försämringen och beror på volymökningar inom hemtjänsten, försening avseende åtgärder enligt handlingsplan för boende och stöd, engångskostnader avseende personalavveckling och utökade placeringskostnader för individ- och familjeomsorgen.

Enligt den prognostiserade budgetavvikelsen beräknas tre nämnder hamna i återställningsläge då över- och underskottsfonden kommer att överstiga 4 % av driframen i strategisk plan 2020-2022. De aktuella nämnderna är socialnämnden, utbildningsnämnden och kultur-, fritids- och ungdomsnämnden som ska återställa 14,0 mkr, 2,9 mkr respektive 2,0 mkr.

Fyra nämnder prognostiserade under fjolåret underskott vid årets slut och tog därför fram handlingsplaner för en ekonomi i balans på kort och lång sikt. I respektive nämnds verksamhetsberättelser finns en uppföljning av handlingsplanen inklusive en beräknad effekt vid årets slut. För socialnämndens del beräknas en avvikelse i effekt jämfört med planerat med -14,4 mkr. Det beror bland annat på ökade placeringskostnader inom individ och familjeomsorgen, samt försenat införande av heltider, vilket påverkar kostnader för vikarieanskaffning. Andra orsaker är försenad flytt av en gruppbostad och att effekterna av avvecklingen av vårdnära service inte följer tidplanen.

Kultur-, fritids- och ungdomsnämndens avvikelse mot handlingsplanen är -1,2 mkr. Avvikelsen beror på ej genomförd flytt av klisterhandboll till en gemensam hall, förskjutning i tid för byte av lokal för förvaltningsadministration samt minskade intäkter på grund av renovering vid Nordpoolen.

Tekniska förvaltningen följer sin handlingsplan med ett marginellt underskott till följd av en lägre prishöjning av ungdomsbusskortet än planerat. Utbildningsnämnden har utökat sina åtgärder i handlingsplanen och den beräknade effekten överstiger därmed den ursprungliga med 2,3 mkr. Det är framförallt fler åtgärder inom gymnasieskolan, lägre administrationskostnader till följd av organisationsöversyn och bildandet av ett skolutvecklingscentrum som bidrar till detta.

Kommunkoncernen beräknas ha ett negativt resultat med -5,2 mkr vid årets slut. Det beror till stor del på kommunens förväntade resultatförsämring och skulle innebära en försämring med 29,9 mkr jämfört med 2018.

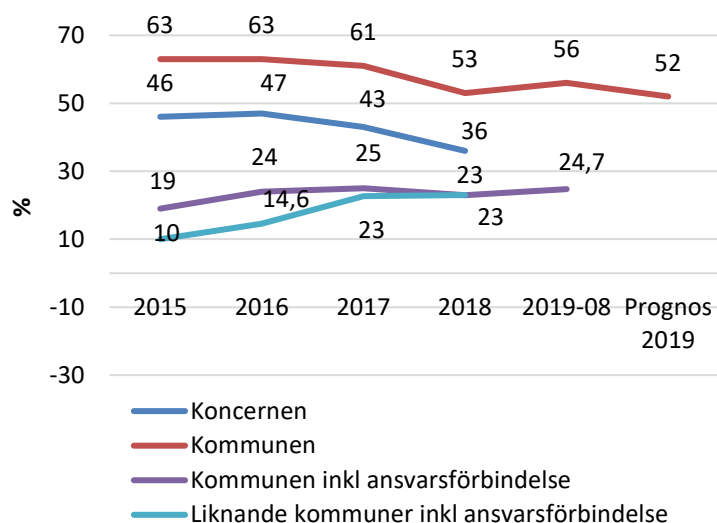
För helåret beräknas investeringar uppgå till 307,4 mkr vilket skulle innebära ett överskott jämfört med investeringsbudgeten med 3,2 mkr. Kommunledningsförvaltningen beräknar ett underskott med -

Förvaltningsberättelse Ekonomin

26,2 mkr jämfört med investeringsbudget. Det beror till stor del på pågående projekt som kommer att avslutas under hösten. Här finns bland annat arbeten vid Brändkläppen, återstående arbeten på Sävastön (Brännan), Björknäs (vägarbeten) och markförvärv i Svartbyn och på Boden Cleantech Center. Utöver det har även stora inköp av datorer genomförts. Fastighetsnämnden prognostiserar ett överskott jämfört med budget med 20,1 mkr. Utöver den tidigare minskningen av investeringsram kommer ytterligare 25 mkr avseende nytt parkeringshus på kvarteret Enen att flyttas till 2020. Det innebär att budgeten istället beräknas överskridas med 5 mkr. Det beror bland annat på kostnaderna för takreparationer som istället bokförts som investeringar. Tekniska förvaltningen räknar med ett överskott med 5,5 mkr då projektet produktion fordonsgas inte hinner färdigställas under året.

Ekonomisk ställning

Soliditet



Soliditeten mäter den ekonomiska styrkan på lång sikt eller den långsiktiga betalningsförmågan. Den visar också i vilken grad tillgångarna finansieras med eget kapital, det vill säga inte genom lån. Den årliga förändringen är ett viktigt mått på kommunens finansiella status. Viktigt för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period inte försvagas utan bibehålls eller förstärks. Ju högre soliditeten är desto lägre är utgifterna för räntor och amorteringar. En oförändrad soliditet pekar på att det egna kapitalet och tillgångarna utvecklas i samma takt.

Kommunens soliditet har ökat hittills i år till 56 %. Förklaringen är bland annat att de kortfristiga skulderna har minskat något mer än tillgångsökningen i form av investeringar. Till följd av den höga investeringsnivån och det negativa resultatet har även omsättningstillgångarna på kassa och bank minskat relativt mycket sedan årsskiftet. Soliditeten hos liknande kommuner låg 2018 på 44,4 %.

Pensionsförpliktelser intjänade före 1998 redovisas, i enlighet med gällande lagstiftning, inte som skuld i balansräkningen. De finns istället som en ansvarsförbindelse och påverkar därmed inte soliditeten. Förpliktelsen är ändå ett faktum och kommer att mynna ut i pensionsutbetalningar i framtiden. Om pensionsåtagandet räknas med sjunker soliditeten till 25 %. Det är en förbättring med 2,2 procentenheter jämfört med föregående år. Bodens soliditet ligger fortsatt på en högre nivå än hos liknande kommuner exklusive ansvarsförbindelse och något högre inklusive ansvarsförbindelse.

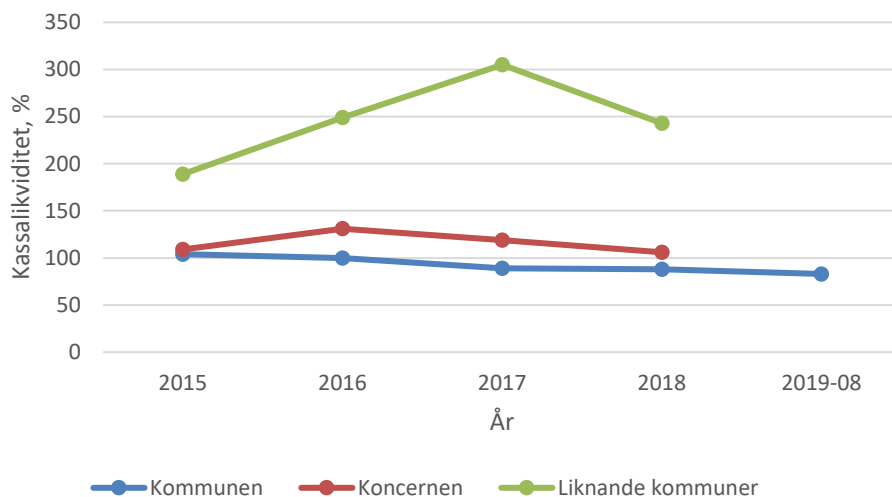
Förvaltningsberättelse

Ekonomi

Kassalikviditet

Kassalikviditet mäter kommunens ekonomiska styrka på kort sikt och visar vilken betalningsförmåga som finns. Den ger även en uppfattning om den ekonomiska ställningen. En kassalikviditet som är bättre än 100 % räknas som godkänd eftersom samtliga kortfristiga skulder kan betalas direkt. En låg kassalikviditet innebär en högre finansiell risk och är ett varningstecken.

Förändring av kassalikviditet



Kassalikviditeten per augusti 2019 uppgår till 82,6 %, vilket är något lägre än utfallet 2018. Det innebär att de kortfristiga skulderna inte kan betalas fullt ut utan ytterligare åtgärder. Omsättningstillgångarna i kommunen har minskat med 31,4 % sedan årsskiftet och de kortfristiga skulderna har minskat med 26,9 %. Vid jämförelse med liknande kommuner har Boden en klart sämre kassalikviditet.

Förvaltningsberättelse

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning

Kommunen

Bodens kommun ska ha god ekonomisk hushållning både i ett finansiellt och i ett verksamhetsmässigt perspektiv. Det finansiella perspektivet anger de ekonomiska förutsättningarna för den verksamhet som kommunen bedriver medan verksamhetsperspektivet anger kommunens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Fokusområdena innehåller målen för god ekonomisk hushållning i det verksamhetsmässiga perspektivet. Målen i det finansiella perspektivet finns under ekonomiavsnittet.

Bodens kommun har från och med detta år en strategisk plan som utgår från en ny styrmodell. Strategisk plan innehåller fyra fokusområden med därtill kopplade mål från kommunfullmäktige. Målen förväntas vara helt uppfyllda vid utgången av planperioden 2022. För första uppföljningstillfället, delåret per augusti 2019, har ingen värdering av graden av måluppfyllelse för respektive mål gjorts. Istället har det genomförts en i huvudsak kvalitativ uppföljning inom respektive fokusområde baserad främst på nämndernas uppföljning av respektive verksamhetsplan.

Sammantaget visar uppföljningen att utvecklingen i Bodens kommun har varit positiv inom samtliga fyra fokusområden. Inom fokusområdet social hållbarhet pågår ett stort kommunövergripande arbete kring jämställd och jämlik medborgarservice som redan ger positiva effekter men det återstår att i nästa steg utveckla metoder för att mäta effekten för medborgarna. Under 2019 har det även genomförts integrationsprojekt bland annat riktade mot kvinnors hälsa. För att nå målen inom fokusområdet krävs mer riktade insatser mot resurssvaga grupper.

Inom samhällsbyggande visar uppföljningen att kommunen är bra på stora kommunövergripande processer som skapar förutsättningar för utveckling. Som exempel kan nämnas planprocesser och större utredningar som omfattar och engagerar flera nämnder och verksamheter i samverkan. Avgörande för att nå målen inom fokusområdet är dock att det byggs fler bostäder och att vi förmår att skapa förutsättningar för attraktiva boendemiljöer.

Fokusområdet kompetensförsörjning, sysselsättning och näringslivsutveckling visar främst på bra utveckling inom näringslivsområdet. Den minskande arbetslösheten visar vidare att satsningar på kommunens lärocentrum och så kallade jobbcenter redan ger resultat. Den stora utmaningen ligger i att få fler av de som idag står långt ifrån arbetsmarknaden anställningsbara. Inom näringslivsområdet är möjligheterna till fortsatt utveckling till stor del beroende av tillgång till kompetens.

Inom fokusområdet klimat, miljö och energi har Bodens kommun mycket högt ställda målsättningar. Kommunen har en positiv utveckling vad gäller elförbrukning i egna fastigheter, en ökad andel biogas i egna fordon och en fortsatt utbyggnad av lokaltrafiken och förbättrade möjligheter till arbetspendling. I likhet med andra kommuner behöver Bodens kommun snabba på omställningen till ett hållbart samhälle.

Sammantaget görs bedömningen att Bodens kommun har goda möjligheter att nå målen inom respektive fokusområde vid slutet av planperioden 2022. Mot bakgrund av detta görs bedömningen att god ekonomisk hushållning har **uppnåtts delvis** per augusti i det **verksamhetsmässiga perspektivet**.

I det **finansiella perspektivet** bedöms kommunen ha en **delvis god ekonomisk hushållning**.

Resultatet i förhållande till skatt och utjämning för perioden uppgår till 1,4 %, medan det för helåret beräknas bli -1,4 %. Det innebär att målet om minst 1 % nås per augusti men inte beräknas nås vid årets slut. En bidragande orsak är att nämnderna förväntas redovisa ett underskott jämfört med budget med -38,3 mkr. Det får till följd att kommunen inte heller når det andra målet om att nämnderna inte ska ha en negativ budgetavvikelse. Den uppföljning av handlingsplaner för en ekonomi i balans, som berörda nämnder har lämnat, visar att socialnämnden och kultur-, fritid- och ungdomsnämnden inte lyckats påbörja alla planerade åtgärder och därmed inte heller fått full effekt av dessa. Socialnämnden har den största utmaningen med stora avvikelser i både handlingsplan och jämfört med budget. Utbildningsnämnden har utökat antalet åtgärder och har därmed fått större effekt än planerat. En

Förvaltningsberättelse

Ekonomi

förutsättning för att kunna nå en ekonomi i balans för nämnder/styrelser totalt är att nämnderna kontinuerligt utvärderar sina handlingsplaner och kompletterar med nya åtgärder vid behov.

De negativa prognoserna för övriga indikatorer visar att kommunen står inför stora utmaningar. Utifrån politiska beslut ska nämnderna arbeta vidare med att minimera underskott och maximera överskott. Alla nämnder/förvaltningar måste bidra för att kommunen ska få en ekonomi i balans. Det påbörjade omställningsarbetet av hur verksamheterna bedrivs och på vilket sätt tjänster tillhandahålls till medborgarna måste även fortsättningsvis innehålla nytänk och innovationer för att kommunen ska lyckas.

Den beräknade betalningsberedskapen ligger på en godkänd nivå både vid delåret och vid årets slut. På grund av det negativa resultatet och höga investeringsnivåer har betalningsberedskapen sjunkit sedan årsskiftet. Under september har en återbetalning av ett lån från ett kommunalt bolag stärkt likviditeten. Kommunen ska i möjligaste mån finansiera investeringar med egna medel samtidigt som underhållet av fastigheter och infrastruktur är eftersatt och kommunen dessutom är i ett expansivt läge där invånarantalet ökar. Detta innebär att det krävs viss upplåning för att klara investeringsbehoven och målet om att investeringarna inte ska överstiga 15 % av skatt och utjämning uppnås inte.

Kommunledningsförvaltningen har inför 2020 fått resurser till bland annat ett nytt verksamhetssystem för att kunna följa avtalstroheten på ett bättre sätt. Förvaltningen kommer även att se över inköpskompetensen och utbilda övriga förvaltningar inom detta. Syftet är att minska kostnaderna för kommunen totalt sett och besparingspotentialen är på sikt relativt stor.

Vid nybyggnationer byggs ytorna så effektiva som möjligt och kommunen jobbar ständigt med att minska tomma lokalytor som ligger i lokalbanken för att minska lokalytan per invånare. Nettokostnadsavvikelsen minskade från 14,9 % 2017 till 12,9 % 2018. Minskningen har skett inom alla områden förutom äldreomsorgen som ökat. Äldreomsorgen står inför stora utmaningar med en procentuellt sett väldigt stor ökning i åldersgruppen 80 år och äldre och den fortsätter att öka kommande år. Här blir därför det innovativa förändringsarbetet viktigt för att kommunen även fortsättningsvis ska kunna erbjuda tjänster med god kvalitet som möter brukarnas faktiska behov utifrån de ekonomiska förutsättningarna.

Kommunen bedöms sammantaget ha en **delvis god ekonomisk hushållning**.

Den kommunala koncernen

En hållbar ekonomisk utveckling eftersträvas även för hela den kommunala koncernen. Bedömningen av god ekonomisk hushållning inom den kommunala koncernen baseras på de indikatorer som finns med i strategisk plan 2020-2022. Dessförinnan har inga indikatorer funnits för detta ändamål. Resultat i förhållande till skatt och utjämning uppgår för perioden till 3,5 %, vilket överstiger målet om 2 %. Prognosen däremot pekar på -0,3 % på grund av det förväntat negativa resultatet. Soliditeten ska vara högre än 35 %. Prognosen för helåret bedöms uppgå till 31,5 %, vilket ligger under målnivån. Det är framförallt kommunens negativa prognos som bidrar till detta i kombination med att i stort sett alla bolag har en sämre prognos än föregående års utfall. Kommunkoncernens ligger i nivå med liknande kommunkoncerner vad gäller soliditet och är relativt betryggande. Bodens kommunkoncern bedöms tack vare detta ha en **delvis god ekonomisk hushållning**, trots att målnivåerna inte nås fullt ut.

Ekonomiska rapporter
Kommunkoncernen & kommunen

Ekonomiska rapporter

Kommunkoncernen

Resultaträkning

	Januari-augusti		Helår	
	2018	2019	2018	Prognos
Verksamhetens intäkter & kostnader	-1 055,8	-1 052,7	-1 595,4	-1 630,2
Avskrivningar	-105,8	-130,0	-170,3	-216,1
Verksamhetens nettokostnader	-1 161,6	-1 182,7	-1 765,6	-1 846,3
Skatteintäkter	923,2	948,9	1 384,4	1 422,6
Generella statsbidrag & utjämning	282,9	285,9	428,5	428,8
Verksamhetens resultat	44,5	52,1	47,3	5,1
Finansiella intäkter	2,7	2,5	4,8	7,5
Finansiella kostnader	-10,7	-11,6	-16,7	-17,8
Resultat efter finansiella poster	36,5	43,0	35,4	-5,2
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0
Skatt			-10,6	
Årets resultat, mkr	36,5	43,0	24,7	-5,2

I prognosen för verksamhetens intäkter och kostnader ingår interna poster.

Kommunen

Resultaträkning

	Januari-augusti				Helår			
	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall 2018	Budget	Prognos	Avvikelse	Utfall 2018
Verksamhetens intäkter & kostnader	-1 176,9	-1 157,8	19,1	-1 143,8	-1 765,0	-1 781,3	-16,3	-1 746,3
Avskrivningar	-65,9	-59,5	6,4	-54,7	-98,8	-99,2	-0,4	-82,4
Verksamhetens nettokostnader	-1 242,8	-1 217,3	25,5	-1 198,5	-1 863,9	-1 880,5	-16,6	-1 828,7
Skatteintäkter	948,2	948,9	0,7	923,2	1 422,4	1 422,6	0,2	1 384,4
Generella statsbidrag & utjämning	279,7	285,9	6,2	282,9	419,5	428,8	9,3	428,5
Verksamhetens resultat	-14,9	17,4	32,3	7,6	-22,0	-29,0	-7,0	-15,8
Finansiella intäkter	2,1	4,7	2,6	4,2	3,1	6,5	3,4	6,3
Finansiella kostnader	-4,6	-5,3	-0,7	-4,3	-6,9	-4,9	2,0	-5,5
Resultat efter finansiella poster	-17,4	16,7	34,1	7,5	-25,8	-27,4	-1,6	-15,0
Extraordinära poster			0,0	0,0			0,0	0,0
Årets resultat, mkr	-17,4	16,7	34,1	7,5	-25,8	-27,4	-1,6	-15,0
Årets resultat exkl semesterlöneskuld	-15,4	-16,6	-1,2	-4,7				

I prognosen för verksamhetens intäkter och kostnader ingår interna poster.

Ekonomiska rapporter Kommunen

Kassaflödesanalys

	Januari-augusti		Helår	
	2018	2019	2018	Prog-nos
LÖPANDE VERKSAMHET				
Årets resultat	7,5	18,9	-15,0	-27,4
Justering för ej likviditetspåverkande poster	52,6	60,0	85,7	105,1
Poster som redovisas i annan sektion		50,0		
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>	<i>60,1</i>	<i>128,9</i>	<i>70,7</i>	<i>77,7</i>
Förändring av rörelsekapital	-101,7	-147,2	-35,4	42,9
Kassaflöde från löpande verksamhet	-41,6	-18,3	35,3	120,6
INVESTERINGSVERKSAMHET				
Investering i immateriella & materiella anläggningstillgångar	-131,0	-145,7	-276,6	-307,4
Försäljning i immateriella & materiella anläggningstillgångar	18,7	10,4	20,6	11,0
Investering i och försäljning av kommunkoncernföretag	0,0	0,0	0,0	
Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar	0,0	0,0	0,0	
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-112,4	-135,3	-256,1	-296,4
FINANSIERINGSVERKSAMHET				
Nyupptagna lån	160,0	150,0	260,0	243,0
Amortering av långfristiga skulder		-150,0		-248,0
Amortering av finansiella leasingkulder				
Amortering av långfristiga fordringar			0,1	110,0
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	160,0	0,0	260,1	105,0
Årets kassaflöde	6,0	-153,7	39,3	-70,8
Likvida medel vid årets början	413,6	452,9	413,6	452,9
Likvida medel vid periodens/årets slut	419,6	299,1	452,9	382,1
varav kommunen	178,5	107,0	194,1	123,3
varav bolagen	241,0	192,1	258,8	258,8

Ekonomiska rapporter Kommunen

Balansräkning

	Januari-augusti		Helår	
	2018	2019	2018	Prog-nos
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Immateriella och materiella	1 583,5	1 792,5	1 706,1	1 908,4
Finansiella	150,7	150,7	150,7	40,7
Bidrag till infrastruktur	0,0	0,0	0,0	0,0
Omsättningstillgångar				
Förråd, fordringar m m	213,7	173,2	235,4	192,4
Kortfristiga placeringar samt kassa & bank	419,6	299,1	452,8	382,1
Summa tillgångar	2 367,6	2 415,5	2 545,0	2 523,6
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR & SKULDER				
Eget kapital				
Årets resultat	7,5	16,7	-15,0	-27,4
Resultatutjämningsreserv	116,8	116,8	116,8	99,3
Övrigt eget kapital	1 233,8	1 218,8	1 233,8	1 236,3
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner	144,9	158,1	149,5	160,3
Andra avsättningar	15,2	15,4	15,3	15,5
Skulder				
Långfristiga skulder	265,6*	327,1	274,9	417,9
Kortfristiga skulder	583,7*	562,5	769,7	621,7
Summa eget kapital, avsättningar & skulder	1 518,3	2 415,5	2 545,0	2 523,6
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER				
Pensionsförpliktelser	776,2	756,9	763,5	743,2
Borgensförbindelser	1 637,0	2 032,4	1 892,4	2 041,5
Operationella leasing	620,9	594,6	594,6	540,4
Övriga ansvarsförbindelser	0,2	0,2	0,2	0,2

* I delårsrapporten för augusti 2018 har belopp för långfristiga och kortfristiga skulder avseende januari-augusti 2018 redovisats på fel rad vilket nu rättats.

Ekonomiska rapporter Kommunen

Driftredovisning per nämnd/styrelse

	Januari-augusti				Helår			Utfall 2018
	Budget	Utfall	Av- vikelse	Utfall 2018	Budget	Prog-nos	Av- vikelse	
Kommunstyrelse								
Kommunledning	-78,9	-75,8	3,1	-71,3	-118,6	-117,4	1,2	-111,1
Tekniska	-82,4	-88,5	-6,1	-97,0	-123,7	-127,9	-4,2	-130,1
Räddning & säkerhet	-21,1	-20,3	0,8	-22,0	-31,7	-31,7	0,0	-31,9
Arbetsmarknad	-40,1	-36,8	3,3	-35,2	-60,3	-58,0	2,3	-56,4
Fastighetsnämnd	-3,7	3,2	6,9	-5,2	-5,6	-5,4	0,2	-5,9
Utbildningsnämnd	-423,3	-423,2	0,1	-405,4	-636,7	-641,0	-4,3	-610,9
Socialnämnd	-508,0	-538,5	-30,5	-528,1	-766,3	-797,2	-30,9	-780,3
Kultur-, fritids- & ungdomsnämnd	-54,0	-56,5	-2,5	-55,3	-78,5	-81,0	-2,5	-78,1
Miljö- & byggnämnd	-0,5	-0,4	0,1	-0,3	-0,7	-0,7	0,0	-0,5
Överförmyndarnämnd	-3,6	-4,1	-0,5	-3,2	-5,4	-5,5	-0,1	-5,1
Kommunrevision	-1,5	-1,0	0,5	-1,0	-2,3	-2,3	0,0	-2,1
Summa nämnder/styrelser	-1 217,1	-1 241,9	-24,8	-1 224,0	-1 829,7	-1 868,0	-38,3	-1 812,4
Finans	1 199,7	1 258,7	59,0	1 231,6	1 803,9	1 840,6	36,7	1 797,4
Årets resultat	-17,4	16,8	34,2	7,6	-25,8	-27,4	-1,6	-15,0
Avgår skatt & utjämning	-1 227,9	-1 234,7	-6,8	-1 206,1	-1 841,9	-1 851,4	-9,5	-1 812,9
Avgår finansiella intäkter & kostnader	2,6	0,7	-1,9	0,1	3,8	-1,6	-5,4	-0,8
Verksamhetens nettokostnader, mkr	-1 242,7	-1 217,2	25,5	-1 198,6	-1 863,9	-1 880,5	-16,5	-1 828,7

Driftredovisningen innehåller kommuninterna poster.

Ekonomiska rapporter Kommunen

Investeringsredovisning per nämnd/styrelse

	Budget	Utfall	Av- vikelse	Utfall 2018	Budget	Prognos	Av- vikelse	Utfall 2018
Kommunstyrelse								
Kommunledning	-6,1	-36,4	30,3	-34,2	-14,2	-40,4	26,2	-51,0
Tekniska	-72,1	-54,7	-17,4	-31,7	-164,4	-158,9	0,0	-86,8
<i>varav skattefinansierat</i>	-15,7	-19,2	3,5	-15,8	-56,3	-56,3	0,0	-47,6
<i>varav taxefinansierat</i>	-56,4	-35,5	-20,9	-15,9	-108,1	-102,6	0,0	-39,2
Räddning & säkerhet	-0,8	0,0	-0,8	-0,3	-1,2	-1,2	0,0	-0,6
Arbetsmarknad	-0,1	-0,2	0,1	-0,1	-0,2	-0,2	0,0	-0,1
Fastighetsnämnd	-62,2	-49,4	-12,8	-56,8	-105,1	-85,1	-20,0	-113,2
Utbildningsnämnd	-5,4	-3,7	-1,7	-4,4	-16,8	-13,9	-2,9	-12,3
Socialnämnd	-3,0	-0,9	-2,1	-1,7	-7,8	-6,8	-1,0	-2,9
Kultur-, fritids- & ungdomsnämnd	-0,7	-0,4	-0,3	-1,9	-1,0	-1,0	0,0	-9,5
Överförmyndarnämnd	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,2
Årets nettoinvesteringar, mkr	-150,4	-145,7	-4,6	-131,1	-310,7	-307,4	2,2	-276,6

Investeringsredovisning innehåller kommuninterna poster.

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Allmänna redovisningsprinciper

Redovisningen har upprättats i överensstämmelse med Lagen om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed, med gällande rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Använda redovisningsprinciper framgår nedan och i de fall undantag förekommer redovisas de under respektive punkt.

Använda redovisningsprinciper och gränsdragningar

- Investeringsbidrag mm redovisas i enlighet med RKR 18.1, det vill säga bidrag från andra än offentliga aktörer intäktsförs i takt med nyttjandeperioden.
- Befintlig nedskrivning av en materiell anläggningstillgång (bro) är inte korrigerad, eftersom den ska överlåtas som gåva under hösten 2019.
- Periodisering sker i huvudsak av utgifter och inkomster överstigande 100 tkr. Där det är väsentligt för verksamhetens utfall kan lägre belopp vara periodiserade.
- Ingen sammanställning görs av kommunkoncernens kassaflödesrapport och balansräkning.
- Ingen inventering görs av varulager och handkassor.
- Pågående arbeten är inte fullt ut aktiverade på samma sätt som vid årsbokslut.
- Ingen särskild hänsyn har tagits till osäkra kundfordringar, utöver den nedskrivning som skett av äldre kundfordringar som legat kvar i Å-data, det gamla ekonomisystemet. Ett antal fordringar fördes här inte över till nytt inkassobolag för långtidsbevakning vid byte av bolag.
- Till delårsbokslutet har ingen ny beräkning beställts avseende skuld till förtroendevalda politiker. Beräkningen till bokslutet 2018 har använts och prognosen för helår 2019 ligger till grund för delårsbokslutet.
- Säsongsvariationer/cykliska effekter; Inga andra poster redovisas än normalt återkommande, såsom semesterlöneskulder, energiförbrukning, vikariekostnader och vinter- och sommarväghållning.
- Ekonomiska händelser som förekommer sällan och är större än 1 % av verksamhetens nettokostnader särredovisas alltid som jämförelsestörande. I delårsbokslutet redovisas varken jämförelsestörande eller extraordinära poster.
- Byte av redovisningsprincip; För anpassning till lag om kommunal bokföring och redovisning samt nya rekommendationer från RKR har finansiella instrument värderats till verkligt värde och jämförelsetalen har räknats om. Tillgången anskaffades under 2018 för 25 mkr och har per 2018-12-31 räknats om till verkligt värde (marknadsvärde), 24,9 mkr. Värdeförändringen med minus 0,1 mkr påverkar de finansiella rapporterna för 2018.
- Effekter av ändrade uppskattningar och bedömningar; Någon omprövning av nyttjandeperiod av materiella anläggningstillgångar är inte gjord.

Avvikande redovisningsprinciper

- En genomgång av pågående investeringar samt anläggningsregistret har påbörjats för att kartlägga att rätt utgifter är aktiverade, så som kostnader för utbildningar, översikts- och detaljplaner samt exploateringar. Arbetet färdigställs innan årsskiftet.
- Ingen förändring har ännu gjorts av redovisningen av leasingavtal. Istället för att använda samma gränsvärde som för korttidsinventarier, 1 prisbasbelopp, har hyres-/leasingavtal understigande 1 mkr klassificerats som operationella avtal, även om de i övrigt uppfyller kriterierna för ett finansiellt avtal. De är av mindre omfattning och påverkar därför inte bedömningen av kommunens resultat och ställning. I enlighet med tidigare rekommendationer har även samtliga avtal som är tre år eller kortare klassificerats som operationella. Istället för att göra bedömningen av om hyresavtal är finansiellt eller inte har samtliga avtal avseende hyra av fastigheter klassificeras som operationella eftersom de ekonomiska fördelar och risker som förknippas med ägandet i allt väsentligt inte överförs till kommunen.
- Nuvärdesberäkningen av framtida återställningskostnader samt årliga driftkostnader fram till att deponin avslutas 2025 beräknas uppgå till 15,4 mkr. Eftersom kommunen inte har lån med långa löptider har en diskonteringsränta på 2 % använts vid beräkningen. En förändring av diskonteringsräntan med 1 % motsvarar för perioden januari- augusti 137,7 tkr.



**Bodens
kommun**

2019